

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ד"ר א. מרטון

6 OLDAL (értékadóval) 4 SEKEL TEL-AVIV, 1981 SZEPTEMBER 16., SZERDA 10.089. sz.

A FELSŐBÍRÓSÁG ELNÖKE:

«Izraelben demokrácia, nem pedig teokrácia uralkodik»

„Állami pozícióban lévő személyeket, feladatuk betöltésénél nem köteleznek háláchikus döntvények — Landau bíró élesen bírálja a közoktatásügyi minisztert

Mose Landau bíró, a Felsőbíróság elnöke, éles bírálatot gyakorolt Zvulun Hammer közoktatásügyi miniszter felett, amiért a miniszter Slovo Goren országos áskenez főbb háláchikus döntvényére hivatkozott, amikor a kormány jogtanácsosához fordult a Dávid Városában folyó ásatások ügyében.

A Felsőbíróság elnöke hangoztatta, hogy a főbb háláchikus véleményezése nem kötelező érvényűek állami pozícióban betöltött személyek részére, amikor ezek a személyek az állam törvényeinek megfelelően gyakorolják hivatásukat, mert Izrael demokrácia, nem pedig teokratikus állam.

Landau főbíró hangoztatta, nem érti, miért kérte a közoktatásügyi miniszter a kormány jogtanácsosát, hogy szenteljen figyelmet Goren főbb háláchikus döntvényének.

A Felsőbíróság, mint ismeretes, engedélyezte az ásatások folytatását Dávid Városában, a bírósági határozat indokolását azonban csak tegnap tették közzé. Ez az indoklás tartalmazza a Felsőbíróság elnökének bírói megjegyzéseit.

Hangoztatta Landau bíró azt is, hogy a közoktatásügyi miniszter tiltó határozata az ásatási

munkálatok felfüggesztését illetően helytelen volt, mert a miniszter nem hallgatta meg előtte a régészeket. „Egyetértek azzal, hogy a közoktatásügyi miniszter indokai az ásatások beszüntetését illetően, megalapozatlanok voltak” — hangoztatta Landau bíró, rámutatva arra, hogy

semmiképp sem szabad behatolni törvénytelen, erőszakos tüntetések perszónájának, melyet szélsőséges elemek alkalmazznak azzal a céllal, hogy rákényszerítsék akaratukat az államra, melyet nem ismernek el.

Mordecháj Virsubszki képviselő (Sinuj) követeli, hogy a köz-

ZVULUN HAMMER

oktatásügyi miniszter nyilatkozott arról, hogy a jövőben is kéri a főbb háláchikus véleményezését. „Ha a közoktatásügyi miniszter a jövőben is így akar viselkedni, akkor a felsőbírósági határozat értelmében, le kell vonnia a szükséges következtetéseket, és le kell mondania” — hangoztatta Virsubszki.

AUGUSZTUSBAN 3.9 SZÁZALÉKKAL EMELKEDETT AZ ÁRINDEX

Augusztus hónapban 3,9 százalékkal emelkedett a drágasági index. A mérsékelt emelkedés meglepte a gazdasági köröket, amelyek 5–6 százalékos emelkedésre számítottak.

A különböző fogyasztási cikkek átlagosan 4,06 százalékkal drágultak, azonban a ruha- és cipőárak 2,3 százalékkal csökkentek s ez érezte mérséklő hatását az indexen.

Zöldség- és gyümölcsfélék 4,8, más élelmiszerek 3,8, lakásfenn tartás 6,8, oktatás, kultúra, szórakozás 4,9 százalékkal drágult a jelzett hónapban.

Az év kezdetétől számítva a drágulás 53,6 százalék, az évi átlag valamivel több mint 90 százalék.

Tavaly augusztusban az index emelkedés 8,2 százalék, két évvel ezelőtt pedig 8,4 százalék volt. A jelenlegi emelkedés tehát mintegy fele az utóbbi két évi index-emelkedésnek.

A szeptemberre várt index-emelkedéssel kapcsolatban a Központi Statisztikai Hivatal szóvivője rámutatott arra, hogy a legutóbbi élelmiszer-drágulások, a cigaretta árának emelkedése, továbbá a tanév megnyitásával egyidejűleg, az oktatással kapcsolatos kiadások érzettni fogják hatásukat, ugyiszintén az a tény,

hogy az ünnepek előtt általában drágulnak az élelmiszerek.

Jeruchám Mesel Hisztadrut-főtitkár azt mondta, hogy „ez

az index-emelkedés egyike azoknak, melyet még visszavánunk a következő hónapokban várható nagy áremelkedések nyomában.” Hangoztatta Mesel, hogy a Hisztadrut 1982 áprilisától teljes drágasági pótlékot követel, az üzemi fizetésemeléseken kívül.

Amerika vádol:

«Szovjet kémiai fegyvert használtak Délkelet-Ázsiában»

WASHINGTON (UPI, Reuters). Az Egyesült Államok közölte, hogy bizonyítékok vannak kezében, melyek szerint a kommunista csapatok Laoszban, Kambodzsában és Afganisztánban vegyi háborút folytattak. Alacsony repülőgépekből „sárga esőt”, ún. „mycotoxin”-okat tartalmazó folyadékot permeteztek, amely azonnali halált okoz. Ezt a vegyi anyagot a Szovjetunióban gyártják.

Walter Stössel amerikai külügyminiszterhelyettes sajtóadón közölte, hogy Délkelet-Ázsiában járt szakértők vizsgálatai kiderítették, hogy a kommunista csapatok által használt vegyi anyagok a mycotoxinok csoportjába tartoznak, melyek előállítására nincs lehetőség a helyszínen.

A mycotoxinok olyan vegyi anyagok, melyek mérgezőgombákban találhatók.

Haig amerikai külügyminiszter Berlinben megtartott beszédében kijelentette, hogy Délkelet-Ázsiában szovjet gyártmányú kémiai fegyver került bevetésre.

Jean Kirkpatrick, az Egyesült Államok UNO főmegbízottja felkérte Kurt Waldheim UNO főtitkárát, hogy folytasson vizsgálatot a szovjet kémiai fegyver használatát ügyében. Kirkpatrick negyedórás megbeszélést folytatott Waldheimmel, s átnyújtotta neki az amerikai információs anyagot.

Az Egyesült Államok követeli, hogy az UNO gyűlésén tanuvalomásokat délkelet-ázsiai menekültektől ebben a tárgyban.

HAIG AZ AWACS-ÜGYLETÉRT

ALEXANDER HAIG amerikai külügyminiszter tegnap, Németországból hazafelé tartva, azt

mondta, hogy a maga részéről mindent elkövet az AWACS-ügy let lebonyolítása érdekében: „Ha a kongresszus meghívja az ügyletet, ez visszaesést jelent az Egyesült Államok egész közéleti politikájában. Az Egyesült Államok olyan feltételeket akar teremteni, amelyek megátalják a külső beavatkozást a Közel-Keleten. Ebből a politikából előnye származik a körzet minden országának, beleértve Izráelt is”.

DRÁGULÁSOK A SZOVJETUNIÓBAN

MOSZKVA (UPI). A Szovjetunióban kétszeresére emelkedett a benzin árát és 27–37 százalékkal drágultak a szeszes italok. 25–30 százalékkal emelkedtek az ékszer-, szőnyeg- és butorárak. Nyikolaj Gluskov, a szovjet ár ellenőrzési bizottság elnöke televízióbeszédjében azt hangoztatta, hogy a szeszes italok árát — az alkoholfogyasztás csökkentése érdekében — „a szovjet munkásság kívánságára” emelték.

Ausztrália nem akar katonákat adni

Canberra (—) Ausztrália mérlegeli annak lehetőségét, hogy felszerelést szállítson a szinai ellenőrző alakulatnak. Ausztráliai diplomata úgy nyilatkozott, hogy országuk hajlandó lesz helikoptereket, orvosi-és távközlési berendezést bocsátani a nemzetközi alakulat számára — de katonák nélkül.

Sziriai katonai küldöttség Szovjetunióban

MOSZKVA (—). Tegnap, várakozás nélkül érkezett Ali Aszlan tábornok, a sziriai vezérkari főnök helyettese, valamint Auad Bad tábornok, hadügyminiszter-helyettese.

Valószínűnek tartják, hogy a két magasrangú katonatiszt az izraeli-amerikai stratégiai együttműködés kihatásairól tárgyal és további fegyvereket kér a Szovjetuniótól Sziria számára.

Beiruti diplomáciai körök szerint lehetséges, hogy a sziriai hadügyminiszter is csatlakozik a küldöttséghez.

A sziriai fővárosban úgy nyilatkoztak: lehetséges, hogy Aszad, az izraeli-amerikai stratégiai együttműködés ellensúlyozására, kérni fogja a Kremlt stratégiai szövetség megkötésére a Szovjetunió és Sziria között.

Megállapodások a normalizációs tárgyalásokon

Az Izrael és Egyiptom között Jeruzsálemben folyó normalizációs tárgyalásokon tegnap létrejött néhány megegyezés.

A légiforgalmi bizottságban megállapodtak abban, hogy a járatokat heti négyről ötre emelik.

A távközlési bizottságban úgy határoztak, hogy telefon- és telex-kábeleket fektetnek le Szinájban. Nem határoztak meg azonban a munka megkezdésének időpontját.

A szinai kirándulóhelyek a Szináj egész területének vissza-

adása után is nyitva maradnak az izraeli turisták számára. Közvetlen légi járatok lesznek Santa Katarina körzetébe és Sarm al Sejkbe.

Az egyiptomiak még nem adtak választ arra, hogy lehetővé teszik-e ezeket a kirándulásokat izraeliek számára vízumkötelezettség nélkül.

Ezt a kérdést nem tárgyalják le a megbeszélések jelen fázisában, mert az egyiptomiak „tanácskozási időt” kértek.

(Előző tudósításunk a 6. oldalon)

Egyiptom kiutasította a szovjet nagykövetet

KIUTASÍTOTTAK EGY MAGYAR DIPLOMATÁT IS

Kairó (—) Egyiptom kiutasította a szovjet nagykövetet, és hat szovjet diplomatát. Az egyiptomi kormány felszólította a szovjet diplomatákat, hogy 48 órán belül hagyják el az országot.

Egyiptom elhatározta a szovjet szakértőkkel kötött szerződések hatálytalanságát is, valamint a szovjet kommunista párt kairói hivatala bezárását.

Az egyiptomi hatóságok kiutasítottak két szovjet újságíró és egy magyar diplomatát is.

Megfigyelők rámutatnak arra, hogy a kiutasítási határozatra alig egy nappal azután került sor, hogy Szádát elnök azzal vádolta a Szovjetuniót, hogy része van az egyiptomi belső feszültség szításában. Az egyiptomi sajtó közölte, hogy az utóbbi napokban három, uszító tevékenységet folytató titkos szervezkedést lelelték le, melyből kettő „a Szov-

jetunió támogatásával működött”.

A magyar diplomatáról megjegyezték, hogy „része volt a Szovjetunió által irányított Egyiptom-ellenes szervezkedésben”.

Noha nincs szó a diplomáciai kapcsolatok teljes megszakításáról, a tegnap foganatosított lépések a legerélyesebbek, amelyeket Szádát alkalmazott a Szovjetunió ellen 1972 július óta, amikor kiutasította a 17.000 szovjet katonát.

Szádát 1976-ban felbontotta a szovjet-egyiptomi barátsági szerződést, 1980 elején pedig — tiltakozásul az afganisztáni intervenció ellen — utasítást adott a Kairóban működő szovjet diplomaták számának csökkentésére. Hivatalos kimutatás szerint, 1981-ben 40 szovjet diplomata működött Kairóban.

NÉMET SEGÉLY TÖRÖKORSZÁGNAK

BONN (—). Törökország 590 millió márká összegű katonai és gazdasági segélyt folyósít Törökországnak. A vonatkozó megállapodást tegnap irták alá Bonnban. Az összegből 130 millió márká azt a célt szolgálja, hogy Törökország betarthassa a NATO-val szembeni kötelezettségeit. Bonnban hangoztatják, hogy a segély lehetővé teszi, hogy „Törökország visszatérhessen a demokráciához”.

FOOT MOSZKVBAN

MOSZKVA (—). Michael Foot, az angoliai ellenzék vezére tegnap a Szovjetunióba repült.

Foot megbeszélést folytat a szovjet vezetőkkel a Labour követségéről, hogy Anglia mondjon le az atomfegyverkezésről. Foot hangoztatta, hogy nagyon aggasztja a fegyverkezési verseny és annak kihatása a világ népeire.

FÖLDRENGÉS OLÁSZORSZÁGBAN

NÁPOLY (—). Tegnap ismét földrengés volt a Nápolytól keletre eső körzetben. Károkról nem érkezett bejelentés.

Mint emlékeztetés, ezen a környéken tíz hónappal ezelőtt nagy földrengés volt, melynek során 3000 ember életét vesztette és 200 ezer fedél nélkül maradt.

SZÁDÁT „BÜNEI”

A kelet-jeruzsálemi, valamint a „területeken” lévő esetekben az utóbbi napokban uszító prédikációk hangoztak el Szádát egyiptomi elnök ellen.

A „területeken” működő mohamedán papok megbélyegzik „az egyiptomi mecsetek államosítását”, és azért is elfélik Szádát, amiért megengedte, hogy Menáchem Begin megsejokolja a feleségét, Dzsihánt...

A LOTTÓ NYERŐSZÁMAI

8, 9, 17, 24, 29, 36.
Pótszám: 20.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Vétel	Eladás
USA-dollár	13.04 13.43
Angol font	23.22 23.52
Német márká	5.51 5.67
Francia frank	2.25 2.36
Svájci frank	6.47 6.67

Szeretett drágánk

BEER MÁRTON (Mordecháj)

hirtelen itthagytott bennünket.

Temetése ma, szerdán, szeptember 16-án d.e. 11 órakor lesz a kfar-számiri temetőben.
Autóbusz indul a háztól, Jád Levánim 51 sz. alól, d.e. 10 órakor.

GYASZOLJAK: FELESEGE, TESTVÉRE, ÉS A CSALAD

Szeptember 14-én két éve, hogy elhunyt

SZABÓ MIHÁLY 77

Nagyváradon

Gyászolják: gyermekei, veje, unokái

DRAGA A TANKÖNYV

Az idén nagyon drága a tankönyv, ezért a kereskedők egy süllete akciót kezdett annak engedélyezésére, hogy értéktöbblet-adó ne terhelje az árat.

Ebben az esetben 12 százalékkal csökkenne a tankönyv ára. Az illetékes szervek még nem foglaltak állást a követelés tekintetében.

MEG AKARTA MÉRGEZNI A FELESÉGÉT

A ros-pinai rendőrség nyomozást indított egy jiszud-hámáálai lakos ellen, akit azzal gyanúsítanak, hogy meg akarta mérgezeni feleségét.

Az asszony előadta a rendőrségnek, hogy amikor reggeli kávéját készítette és néhány percet kiment a konyhából, férje mérgező anyagot tett az italba. Erős szaga miatt nem itta meg a folyadékot, hanem bevitte a rendőrségre, ahol laboratóriumi vizsgálatnak vetették alá. Az eredménye még nem ismeretes.

A 35 éves asszony és 50 éves férje között hosszabb idő óta elromlott a viszony és állandóan veszekedtek.

JICCHAK KÁSZPI TEL-AVIV ALPOLGÁRMESTERE

A tel-avivi városi tanács legutóbbi ülésén jóváhagyták Jicchak Kászpi alpolgármesteri kinevezését. Ő lett a városi mérnöki hivatal felelőse is.

A kinevezést támogatták a Määrách képviselői és Nátán Wállách, a Määrách-frakció vezetője ezeket mondotta:

— Ez sikeres választás volt. Kászpi tehetséges ember és örömmel szavazunk rá. Slomo Láhát polgármester is üdvözölte az új alpolgármestert és egyben sikert kívánt Dávid Schiffmannak, az eddigi alpolgármesternek, aki helyettes közlekedési miniszter lett. A Chérut képviselői, akik elleneztek Kászpi kinevezését, távolmaradtak az üléstől.

KÉT TOTÓ-MILLIOMOS

A totó multheti sorsolásán két résztvevő talalta el mind a 13 helyes eredményt és egyenként 397.000 sekelt nyertek. 121 résztvevőnek volt 12 találat, ezek mindegyike 3200 sekelt kap. — Több, mint kétezer 11 találattal rendelkező 185 sekelt nyert, míg a 10 találattal rendelkezők nyerevénye 26 sekelt.

A jövő héten a totó 3/82 sorsolásán az első díj nyerevényösszege egymillió sekelt lesz.

AMERIKAI VIZUMOT KAPOTT A PFSZ SZÓVIVŐJE

Máchmud Labari, a PFSZ szóvivője amerikai vizumot kapott. A vizumkérelmét azzal indokolta, hogy részt akar venni a terror-szervezet programjával szimpatizáló amerikaiak egyik találkozásán. Azzal a feltétellel kapta meg a vizumot, hogy csak megfigyelőként lesz jelen, de nem szólal fel ezen az ülésen.

Az UNO közgyűlés megkezdése idején már nem lesz az Egyesült Államokban a szóvivő.

Vasárnaptól kezdve

Életbe lép a körzeti egészségügyi ellátás

Létrejött a megállapodás az egészségügyi minisztérium és a hisztadruti betegsegélyző között

Az egészségügyi minisztérium és a hisztadruti Kupát Cholim közötti heteken át tartó tárgyalások során sikerült végre elismerni mindazokat a nézeteltéréseket, amelyek megakadályozták az állami körzeti betegellátási terv megvalósítását. Az egyezmény nyomán a körzeti betegellátási program most már vasárnap életbe lép, kivéve Jeruzsálemet.

A minisztérium és a hisztadruti betegpénztár által kiadott közös nyilatkozat rámutat arra, hogy a tervezet célja szoros kapcsolatot teremteni a valamilyen keretben biztosított polgár és a lakóhelyek körzetében lévő kórház között. Az új keretben is maximális módon biztosítani akarják az eddigi betegellátás folytatását, lehetőleg azokban a kórházakban és nyilvános ambulanciákban, ahol a szóbanforgó betegeket kezelték.

A megegyezés szerint hat fő körzetre osztották fel az országot és minden ilyen körzetben egy központi kórház és a lehetőség szerint további kisebb kórházak vannak. A körzeti kórházak mindegyikében mellébeszét, szívgyógyászat, koraszülött gyermekeket gondozó osztály, gyermekgyógyászat, általános sebészet, ortopédia, urológia, szemészeti, nőgyógyászati és szülészeti, orr, fül és gége-osztályok vannak és lehetőség szerint dialízis szolgáltatást nyújtanak a veséjében szenvedőknek.

A körzeti központi főkörházakban a már felsorolt szolgáltatásokon kívül idegsebészet, szívsebészet, börtgyógyászat, onkológiai (rák), száj- és plasztikai sebészeti osztályok is vannak.

A hat főkörzet beosztása a következő:

- 1. főkörzet: Az ország északi része, beleértve a haifai Rám-bám kórházat, amely a körzeti egészségügyi főközpont lesz, valamint a cfáti Sief, a tibériasi Porria, a náháriai s az ugyancsak haifai Rothschild, Kármel és Flie-man kórházak, az afulai körzeti kórház, valamint a názareti skót és francia, valamint „Szent Csálád” kórházak.
- 2. főkörzet: A partmenti övezet, ahol a petach-tikvai Beilinson a központi kórház. Ide tartozik még a chádériai Hillél Jáfe, a natanjai Laniado és a kfár-szábai Meír általános kórház.
- 3. főkörzet: a jeruzsálemi körzet, ahol az Ejin Keremben lévő Hádásszá egészségügyi főközpont a főkörház. Ide tartoz-

nak még a Sääréj Cedek, Bikur Cholim, a Scopus-hegyi Hadasz-sza, a Miszga Ládách és a kelet-jeruzsálemi Hospice általános kórházak.

- 4. főkörzet: A központi körzet, ahol a Tel Hásomérbán lévő Siba egészségügyi központ a főkörház. Ide tartoznak a petach-tikvai Hásáron, a choloni Wolfson, a crifini Ászáf Hárofe, a rechovoti Káplán és a ber-jákovi Smuel Hárofe általános kórházak.
- 5. főkörzet: Tel Aviv-Jaffo térsége: az Ichilov egészségügyi körpont a körzeti főkörház és ide tartozik még a Rokách általános kórház és Szerlin nőgyógyászati és szülészeti klinika.
- 6. főkörzet: az ország déli része. A beér-sévai Szoroka

egészségügyi központ a körzeti főkörház. Ide tartozik még az áskeloni Báziláj és az éjláti Josszéf Tál általános kórház.

A megegyezés keretében a hisztadruti Kupát Cholim kötelezte magát, hogy elismeri a beteget kezelő családi orvost, vagy a beteg gyógyszerelés céljára esetleg nem a körzethez tartozó kórházba, vagy egészségügyi központba utalják be. A betegpénztár tagjainak gyógykezeléséért továbbra is az eddigi kötelezőnyomatvánnyal (tofesz 17) lehet fizetni, amelyet a jövőben is a páciens kezelő orvosának adminisztrációs személyzeténél lehet kapni az eddigi kritériumok szerint.

A betegellátási program életbelépésével egyidejűleg végleges rendezik minden egyes körzeti főkörház, vagy általános kórház ügyeletes szolgálatát. A jeruzsálemi központban csak néhány napos késéssel lép érvénybe a megállapodás és erről kiértesítik a betegeket.

Uri Blau rabbinál meroni «száműzetésében»

Meron (Az Uj Kelet kiküldött tudósítójától). — A meroni Zelikovits-porta földszinti lakásának egyik szobájában találtuk Uri Blaut, a Neturé Kártá vezérét, aki 18 éves Josszéf fia társaságában éppen reggelijét fogyasztotta: lágytojást és kenyeret. A lakás szalonjának asztalán ősi föllánok, a vendégszoba két sarkában két egyszerű ágy.

Bemutakozásnál mindjárt elmondtam, hogy a magyarnyelvű cionista hetilap, az Uj Kelet munkatársaként keresem fel meroni „száműzetésében”. Egyszerűen, indulat nélkül ezt válaszolta: „Tiszteletben tartom a bíróság végzését, amelynek értelmében a mult héttől, a holnap, szerdán megnyíló tárgyalásig nem tartózkodhatom Jeruzsálemben.”

Azon kérdésemre, hogy mi fog történni, ha a kormány jogtanácsosának véleménye, illetve a bíróság határozata úgy szólna, hogy tovább lehet folytatni az ásatásokat, válaszkomént ezt mondta: „Akkor tovább folytatódna majd a tüntetések.” Azon kérdésemre, hogy a tüntetésekben ő is aktívan részt vesz-e, kitérő választ adott.

Hogy mivel tölti az idejét Meronban? A sábatot családja körében töltötte, vasárnap visszautazott a fővárosba. A tanuláson kívül a nagy tanaita rabbi, Simon Bár Jocháj és fia, rabbi Elázár sirjánál imádkozik, majd meglátogatja a mosáv erdélyi származású rabbiját, Ráv Meír Sternt.

A továbbiakban megkérdeztük, mi a véleménye Slomo Goren országos főrabbi döntéséről, a Dávid Városában folyó ásatások felülgészését illetően. Mememlítettük Erfajim Urbach professzort, valamint más kimagasló vallásos személyiségek támadását Ráv Goren ellen.

„Ez igaz — mondja — annak ellenére, hogy ez esetben Ráv Goren úgy döntött, ahogy rabbinak döntenie kell, a mi szemünkben továbbra is „sachir” (alkalmatlanság) marad, és amennyiben a bíróság az ásatások folytatása mellett döntene, úgy Goren főrabbinak le kell mondania” — tette hozzá ismét minden szenvedély nélkül Blau rabbi.

Hétfőn, Meron mosáv magyarszármazású cionista tagjai rabbinak kijáró tisztelettel fogadták templomukban az imádkozásra oda érkező Uri Blaut. Amikor ezt felemlítették neki, csak ennyit mondott: „Bizony, ez így van...”

A Neturé Kártá vezérével való beszélgetésünk irvítült folyt le. Itt-ott ásenázi kiejtéssel beszélt, de egy szót sem szőlt jiddisül. A történetek ellenére, csendes, tartózkodó embert ismertem meg Uri Blau rabbi személyében, legalábbis így mutatkozott a Zelikovits-portán...

Gálil G. Ervin

APRÓHIRDETÉSEK

- AMOSZ MINDENT VESZ! Lakás feltekerésért hagyták — antik tárgyakat — ezüsttárgyakat 03-37613. 03-
- ELADÓK 2-3 szobás lakások Rech Pinker 14/álef Tel-Aviv, érdeklődés helyben 10-13-ig vagy tel.: 03-250649
- JOLANDA mindent vesz, órák, órák, televíziókat, butorokat, stb. 82811
- VIKTOR vesz televíziókat, friztődereket, butorokat, felszámolókat. 825908
- VENNEK új vagy használt orosz zongorát bármilyen állapotban, készpénzzel. 03-313694 03-289373
- VENNEK használt zongorát jó állapotban, tanulóknak. 03-703210
- ASSZONYT keresünk bentlávásra Tel-Aviv központjában lakó nohoz. 236997, jiddisul, nemetül.

Sáron az arab vezetőkkel tárgyal

Ariel Sáron honvédelmi miniszter a jelek szerint már a közel napokban felújítja megbeszéléseit a Judeáon, Somronban, s a gázai sávban lakó arab közösségi személyiségekkel. Mint emlíkeztetes, az előző alkalommal többek között Tul Kárem, Gáza, Béjt Lechem polgármesterei vel találkozott és kísérletet tett arra, hogy megismerje a terület lakosai körében uralkodó véleményeket. Főleg azt akarta megtudni, hogy miként viszonyulnak a kormány által javasolt autonómia-tervhez.

Ariel Sáron netekkel ezeltőtt fo

ladta Musztafa Dudint, aki Dura faluban lakik. Chevron környékén és annak idején a jordaán kormány tagja volt. Most a chevroni hegyvidék falvai kopce-rációs hálózatának vezetője. A honvédelmi miniszter előzőleg más kelet-jeruzsálemi, judeai, somroni és gázai személyiségekkel is tárgyalt.

A katonai kormányzó néhány nappal ezelőtt közölte bizonyos arab vezetőkkel, legyenek készségesen, mert találkozójuk lesz a hadügyminiszterrel. A megbeszélések pontos idejét még nem állapították meg.

A BOLTBEREK EMELESERŐL TARGYALNAK

A Hisztadrut ellenzi a lakbér-emelést

A kormány legutóbbi határozata, amely szerint november 1-től 96,7 százalékkal emelik a kulcsépítés lakások bérét, még pedig Dávid Lévi lakásügyi miniszter javaslata nyomán — ellentétben áll a lakóvédelmi törvény lényegével és nagymértékben sújtja a széles népréteget. Ezt mondta Cvi Natanson, a Hisztadrut központi bizottságának és vezetőségének tagja, aki a szak-szervezet lakóvédelmi törvénykezési bizottságának elnöke is.

Az országos kereskedő-szervezet és a háztulajdonosok egyesülete tárgyalásba kezdett az üzletberek megállapítására. A kereskedő szervezet egyszeri emelést javasol, hogy a házigazdákat „kármentőlják” a jelenlegi alacsony boltbérékért, ahol ez rendkívül szembeötlő. A boltbér-kiigazítás után a kereskedő szervezet haj-

landó arra, hogy a bért a drágasági indexhez rögzítsék és három hónaponként számolják el.

Ezzel szemben a háztulajdonosok egyesülete azonnali béremelést követel és a lakbér rögzítését a drágasági indexhez. A kereskedők remélik, hogy a megállapodás precedenst jelent majd nemcsak a boltberekre, hanem a lakberekre nézve is. Minden esetben figyelemzik a háztulajdonosokat, hogy ne gyakoroljanak túl nagy nyomást, mert a már ma is magas szabadpiaci boltberek miatt tucatjával állnak üresen az üzlethelyiségek és kevés remény van arra, hogy bőrlőre találjanak. A boltbér felelőtlen emelése további üzletek bezárására kényszeríti a kereskedőket és ezáltal még súlyosabbá válik a háztulajdonosok helyzete.

A KÖSZÉN BIZTOSÍTÁSA CELJABÓL

Szénbányák vásárlásának a gondolatával foglalkoznak

Izrael nemzeti szénellátó vállalata komolyan mérlegeli európai és amerikai cégek ajánlatát, hogy társuljon be szénbányák vásárlásába és üzemeltetésébe. Az izraeli vállalat célja, hogy a következő évtizedre biztosítsa hazánk közösen-ellátását.

A szénbányák vásárlásának ügye úgy tudódott ki, hogy Pinchasz Goldstein (Likud) képviselő levélben felszólította Jicchak Berman energiaiügyi minisztert, hogy sürgesse meg a szénbányák teljes, vagy társas vásárlását. A

képviselő szerint Izraelnek sürgős lépéseket kell tennie ebben az ügyben, mert ha sokáig halogatják, a szénbánya vásárlás ügyét, akkor Izrael könnyen olyan kényes helyzetbe kerülhet, mint a kórolaj ellátással.

Berman energiaiügyi miniszter bejelentette, hogy kikérte szakértők véleményét és ennek nyomán dönt arról, hogy milyen kilátások vannak a kizárólagos joggal vagy társas viszonyban vásárolt szénbányákkal kapcsolatban.

INGRID BERGMAN:

«Golda Meír olyan, mint Jeanne d'Arc»

A Golda Meír életéről filmet forgató színészek, élükön a világ híri Ingrid Bergmannal, aki a címszerepet játssza, sajtófogadást tartottak Tel Avivban.

„Golda a második politikai szerep karrierem során, mert elsőnek Jeanne d'Arc-ot személyesítettem meg a vásznon, és Honegger operájában, amelyet Paul Clodell szövegére írt” — mondotta, majd hozzátette, hogy Golda Meír valójában Jeanne d'Arc idősebb változata. Ingrid Bergman ebben a szerepében igyekszik a Golda Meírt, az asszonyt, és a politikusi alakját kidomborítani, mert az utóbbi szerves része volt a nagyszony életének.

Leonard Nimoy (aki 26 éves), aki Golda Meír férjének alakját formálja meg a filmben, erőlyesen cáfolta a híreket, mis-

szint feleségül akarja venni Ingrid Bergmant. Ez a pletyka a svéd lapokban jelent meg és Ingrid Bergman indignálódva jegyezte meg: „Rájuk illik.” A világhírű filmsztár szerint van bizonyos hasonlóság közte és Golda Meír alakja között, bár soha nem fogja utánozni a külalakját. „Golda olyan erős volt, mint én, makacs, és a karrier miatt kénytelen volt eltávolodni gyerekeitől, úgy mint én” — mondotta a filmesillag, majd hozzátette, úgy látszik, hogy ez minden csillag Isten által megszabott sorsa. A film forgatása lendületesen folyik, és nemsokára készen lesz a négy vetítési órára elegendő tévé-film anyaga, amellyel megnyitják a jeruzsálemi Cinemateket. Így tehát jeruzsálemi polgárok lesznek az elsők a világon, akik Golda Meír szerepében láthatják Ingrid Bergmant.

FELNŐTT EGY ÚJ FANATIKUS NEMZEDÉK

Azok az egyszerű nem kifejezetten vallásos, nem éppen ortodox zsidók, akik nincsenek tisztában az igazi jámborsággal és a vallásos csoportok közti ellentétekkel, akik nem tudnak megkülönböztetni egy belső chászédot a viznyicitől — azok szemében az Agudát Jiszráel, a szélsőségek szélsősége. Ezekre különben is haragszanak, mert a koalícióban való részvételük fejében túlságosan magas bért csikartak ki a kincstártól. Ezek a mi naiv neológusaink bizonyára hiteltlenkednek, mikor olvassák, hogy a Meá Seárim és a Batej Ungarn negyedekben vannak olyan csoportok, amelyek szemében a Néturé Kártá is túlságosan mérsékelt. Vegyük például Joszelet. Apja is, nagyapja is, dédnagyapja is fanatikusok voltak, de nem úgy, min 19 éves leszármazottjuk, aki reb Arele chászidjai közé tartozik, és életfelfogása, gondolkodás módja, megdöbbent még az igazi úmborokat is.

Tökéletesen beszél héberül s nem is próbálja jiddisül elmondani mondókáját, tudja, hogy az újságírók jobban értik az országot mielőtt. És Joszelet, mint sok száz vagy talán több ezer fiatal társa, a modern idők gyermekei, akik tudják, hogy a jó bornak is kell céger és kedvben kell járni az újságíróknak, hogy híven adja vissza szavait.

Az újságíró, aki meginterjúvolta, szemrehányást tett neki: Ismerem apádat és jól ismertem nagyapádat is. Fanatikusok voltak, szélsőségesek, időnként tüntettek is a jó ügy érdekében; nemrég láttam apádat is, lehorogzott fölve ment a tüntető csoport végén, szótárokat mormolt halkán és időnként egy könnyet törölt le arcáról, mert hiszen látja neki, hogy a világiak megszegik a törvényt. De te?! Követek dobász, nem is kicsiket, azokra, akik szombatot utaznak a rámoti országúton, útszéli kifejezésekkel átkozódó rendőröket, nem szégyelled hangosan hirdetni, hogy jobb lenne Jordán uralom Jeruzsálemben, mint ez a mostani. Hogy van az, hogy emyire áttértél szüleid és nagyszüleid útjától?

Joszelet egy pillanattal sem jött zavarba, úgy látszott nem először tették fel neki a kérdést és hűvel, folyékonyan adja elő a maga és barátai grávémenjeit:

Ma egész más időkben élünk, mint akkor. A hielagott cionisták ma sokkal rosszabbak, tetteik veszedelmesebbek, mint ötven évvel ezelőtt, amikor még nagyapánk tüntetett. Amellett ma már nemcsak a Mizráchi, de az Aguda is mindent megtesz, hogy megtevéssze a vallásos közhírséget és hogy igaz zsidónak mutassa be a cionista képmutatókat. Azzal tömik a fejüket, hogy a közönség ma jobban megbecsüli a vallást, sokan megtértek, még az állandó katonaság, sőt a repülőbiztosok között is százasan iratkoznak be jesivákba és kínos pontossággal tartják be a törvényt. Mindez blöff, semmi levegő, hazugság! A megtértek száma egy csepp az ateisták tengerében. Megbecsülnék minket? Tiszta becsapás! Ben Gurion idejében legalább tudtuk, hogy egy meggyőződéses ateista kormánnyal állunk szemben, mely valóban hisz a vörös zászló mágiikus erejében. Ez a mostani kormány százszor rosszabb. A miniszterelnöke időnként kápelit vesz fel, minden második szava „B'ezrat Hásém”, azaz az Ó seğıtségével, de mindez képmutatás, mert hiszen a törvényeket nem tartja be.

Am a legkülönösebb az Aguda, amelynek politikai törtéteiravették a nagy rabbiakat, hogy fogadjanak el pénzt a cionistáktól, látszólag a jesivák fejlesztésére. En kérdezem Önt, — fordult az újságíróhoz, — a Begin kormányok előtt nem voltak jesivák? Nem voltak tanulók ezerszámba? Nem építettek újabb és újabb tanházakat? Csak azóta terjed a jámborság, amióta elfogadják ezt a szégyenpénzt Beginektől?!

Ellenségeink azzal akarnak nevétségessé tenni minket, hogy Homeinihez hasonlítanak. Mi rossz van abban? Az öreg perzsa csak behozta, hogy fenn lehet tartani egy országot, minden idegen befolyástól mentesen. Mi perzsa elvetjük őt, tanításait, de a maga szempontjából igaza van. Ugy kell eljárni, mint ő a hite tagadóival, könyörtelenül, egyezkedés nélkül, belső ellentétek nélkül. És ha ő a tévnaival, — akkor mennyivel inkább mi, az igaz hitünkkel! Mert ha nem támadunk a cionisták ellen, úgy Isten ments, még a zsidóság pusztulását fogják okozni. Nem elég a szó, nem elég a tüntetés, cselekedni kell. Uri Blau rabbi — minden tiszteletünk az övé, — de naiv, ha azt hiszi, hogy csak imával, csak tüntetésekkel el lehet valamit érni. Mi az új nemzedék, mindannyian Jeruzsálem szüleitől, sokan közöttünk 5-ik 6-ik generáció az országban, mi vesszük most kézbe a dolgokat.

Vallásunkat nyíltan sárba tapossák a hitetlen cionisták és mindezeket a bűnöket takarja az Agudával való szövetségük. Meá Seárimban nem engednek szombaton utazni, de a Jaffa kapun keresztül szabadon közlekednek szombat szent napján a járművek. Ki hallott ilyen megkülönböztetést? Ki hallott ilyen felosztást, egy tiszta és egy tisztátalan Jeruzsálemet? Szombatonként szentnek, szepőlőnnek kell lennie, egész Jeruzsálemben, és egész országban. Semmi köztünk ehhez az államhoz, sem háborúhoz. Könyörögni kell nekik, hogy adjanak katonai felmentést? Hiszen ha minden zsidó megtartaná Szent Tóránkát és tanulna a chéderekben és a jesivákban, akkor sohasem lenne háború és nem lenne a sok felesleges vérontás. A mi őseink nemzedékek óta élnek a Szent városban, még mielőtt a cionizmust kitalálták volna. Ők, a cionisták hozták ránk a háborukat. Irva van, „nem haderővel, nem erőszakkal, hanem az En „szellemmel”. Ukapánk nem kaptak támogatást, sem Bitudáh Leumit mégis megélték, tisztességben fölnevelték gyermekeiket. Azok az állítólagos vallásos zsidók, akik pénzt vesznek fel a Bitudáh Leumitól — nincs helyük a közösségünkben. Elég vallásos zsidó van az egész világon, akik össze tudják hozni azt a pénzügyi alapot, ami minimális megélhetést biztosít a Tóra szerelmeseinek. Itt az ideje tenni ezen ateista Izráel ellen, amelynek egyébként is kifogyóban van a becsülete az egész világon.

Az újságíró, aki nem tudta megállni, hogy ne ostorozza Joszelet és barátainak brutális magatartását — valamit mégis elért. A fiatal böcher tagadta, hogy valaha is nácinak nevezte volna a cionistákat, de ragaszkodik ahhoz, hogy azok kegyetlen és idegen hódítók.

Szörnyűség, hogy ezek a fiatalok, akár csak nagy és dédszüleik, szerényen és szolidan élnek a maguk parányi, kezdetlegesen berendezett 2-2½ szobás lakásaikban, és olyan összegből, a-

melyből egy hétig élne egy közepes izráeli, fenntartják népes családjukat, köztük sokan 8-10 gyermeket nevelnek — egy hónapig és amit mondanak, azt szentül hiszik.

Hol a megoldás? Ki fogja őket észhez téríteni, kik elvakultságukban elfelejtették a kétezer éves gáluti történelmet, azt, hogy mi vár arra a zsidóra, aki az idegenekbe veti reményét és megveti testvéreit, kik megteremtették a zsidó államot és vele a zsidók biztonságát is. Reméljük, hogy a lázadó fanatikusok moz-

galma csak mülö divat és az ordítóástól, átkozódástól, ködöbálástól elfáradva, rendőri intézkedések nélkül is lecsillapodnak. Hisz' a Vezuv és az Etna sem hányják szüntelenül a lávát és a tüzes hamut, még ha lent a mélyben forr is a kailan. Demokráciában élünk, mindenki úgy gondolkodik, úgy él, úgy beszél, ahogy akar. De egy rendezett társadalom elvárja szélsőségeitől, hogy korlátozzák tetteiket és ne lépjenek túl a megengedett határokat, még ha Isten nevében is szólnak megnyilatkozásaik. Már bölcsen is azt mondták, „én másgichin bővát kol”, azaz földön élünk és égi hangok, hát még a vélt égi hangok, nem befolyásolhatják azt, amit a törvény és a józan ész előír.

A HÉT CIKKE

A katonai kormányzat a nemzetközi jog alapján működik

Izráelt gyakran érik támadások abban a vonatkozásban, hogy a „területeken” nem tartja be a nemzetközi jogszabályokat. Izráeli jogászok által készített tanulmány a nemzetközi jog vonatkozó paragrafusaira való hivatkozással minden kétségen kívül megállapítja, hogy az izráeli katonai kormányzat szinte precedens nélkül álló formában tartja be a nemzetközi jogszabályokat a területeken. Chájim Kohen bíró a tanulmány előszavában megállapítja: „megcáfolhatatlan tény, hogy a katonai kormányzatok történetében az egész világon nincs példa arra, hogy olyan mértékben és olyan világos formában tartanák be a jogrendet, mint ahogyan Izráel állama gondoskodik róla.”

Lehetséges, hogy az izráeli lakosság nem tudja, hogy milyen alapelveken nyugszik az izráeli katonai kormányzat működése. Aki áttekinti az izráeli kormányzat alapelveit ebben a vonatkozásban 1967-től napjainkig, láthatja, hogy Izráel lépéseit mindenkor a nemzetközi jog figyelembe vételével teszi, illetve ez nem egyszer szab korlátokat cselekvése számára.

Zeév Szegál, aki a Máárivban számol be az izráeli jogászok által készült tanulmányról, rámutat arra, hogy közvetlenül a hatnapos háború után az izráeli kormány akkori jogtanácsosa Meír Sámgar bejelentette, hogy az izráeli kormány kötelezőnek tartja a maga számára, hogy nemzetközi jogalap értelmében működjön az általa adminisztrált területeken. A felsőbírósi tárgyalásokból kiderült, hogy a katonai kormányzat a területeken mindenkor a nemzetközi jog értelmében működik és a katonai kormányzat felelőssége vonatkozó az izráeli felsőbírósi elvvel, ha úgy tünik, hogy megszegi a nemzetközi törvényt. Izráel ezzel nemzetközi precedenst teremt. Ismeretes az 1979-ben hozott felsőbírósi határozat Elon More ügyében, amikor a felsőbírósi kötelezte Izráel kormányát, a hadügyminisztert és a judeai és somroni katonai parancsnokot, hogy távolítsanak el a folyamódó arab lakosok földterületeiről „minden épületet, vagy tárgyat”.

A felsőbírósi határozatát a nemzetközi jog alapján, a hágai egyezmény értelmében hozta, amely meghatározza, hogy „megszálló hadsereg” milyen módon vehet igénybe földterületeket. A felsőbírósi megállapította, hogy „megszálló hadsereg szükségletei” alatt nem csak közvetlen katonai szükségletek értendők, hanem számításba kell venni a közrend és biztonság fenntartását is, ami a hadsereg fő feladata ilyen esetekben. Tekintettel arra, hogy az adott körülmények között nem mutatkoztak olyan tények, amelyek indokolták tették volna a földterület igénybevételét „katonai célokra”, a felsőbírósi hatálytalansította a katonai kormányzat földkisajátítási végzéseit.

A felsőbírósi határozat bizonyítja, hogy a katonai kormányzat működése a felsőbírósi ellenőrzése alatt áll, amely két jogi szempontot vesz figyelembe: a nemzetközi jogot, amely vonatkozik az adminisztrált területekre, valamint az izráeli helyi törvényeket. Az izráeli katonai kormányzat tehát nem független testület, hanem állami hatóság, amely a kormány politikáját hajtja végre.

Tekintettel arra, hogy a „területek lakosai” a felsőbírósihoz fordulhatnak panaszaikkal a katonai kormányzat ellen, ez arra készíti a hatóságokat, hogy minden esetben a nemzetközi jog értelmében járjanak el.

MINEK DOLGOZNI? ÉRDEMESEBB BÖRZÉZNI!

Az értéktőzsde hű tükrre a gazdaság mindenkor helyzetének. Ha valami rendkívüli esemény történik, vagy előre nem látható helyzet áll elő — a tőzsde is megfelelően reagál: eszik, a kereslet és az értékpapírok árfolyama. A tőzsde a gazdasági élet hőmérője, minden változást jelez, jót is, rosszat is.

De nem így nálunk. Mi ebben a tekintetben is rendhagyók vagyunk. A Bank Jiszráel a napoktette közze jelentését gazdaságunk 1981 első felében tapasztalt helyzetéről. Mondani sem kell, hogy ennek a helyzetképnek döntő befolyása lesz az 1982. esztendőre.

Lássuk hát, melyek a jelentés főbb pontjai.

A kormány valósággal elárasztja a gazdaságot olyan pénzzel, melynek értéke rohamosan esöklyen. Ezen a héten, helyesebben egy nap alatt 2,8 százalékkal esöklyen a sekel értéke, Rekord!

A privát fogyasztás és vásárlás 12 százalékkal nőtt fél év alatt, szemben az 1980 év első felével, mikor a növekedés csak öt százalékos volt.

Az állami és közzvállalatok szükségletei a múlt évben 15 százalékkal emelkedtek.

A közönség havi ötezer új autót azaz évi 72 ezer új járművet vásárolt.

Az export 3 százalékkal esöklyent, míg a behozatal 22 százalékkal emelkedett.

Nőtt a munkanélküliség, egyre több vállalat esöklyenti dolgozóinak számát.

A befektetések a tavalyihoz képest 20 százalékkal esöklyentek, amikor már tavaly is 17 százalékkal voltak alacsonyabbak, mint 1979-ben.

Ma már nem kétséges, hogy Aridor pénzügyminiszter is látja a vést és ezért irányt változtat, bár ezt nem vallja be nyilván. Kifelé még mindig a maga megfogalmazta „helyes út” jelszavait hangoztatja, amelyvel sikert aratott a választásokon. Valójában, már eltörli a fűtőanyag, a villany, a víz és más szolgáltatások szubszidiúmat és jelentős áremeléseket hajt végre.

KI MONDJA, HOGY NINCS PÉNZ?

Nincs kiáltóbb ellentét, mind az, amely a gazdaság és a börze helyzete közt tapasztalható. A napokban fejeződött be a három nagybankunk masszív részvény kiadványainak árusítása, melyekhez hasonló méretűit eddig nem

ismert Izráel állama. Összesen 1,8 milliárd sekelért sikerült eladni a közönségnek részvényeket, melyből a Bank Leumi 712 millió sekel, a Bank Hápóálim 600 millió sekel, míg a Discount 320 millió sekel bevételezett. A legérdekesebb, hogy a Discount bank emisszióját nyolcszorosan túljegyezték, míg a Bank Leumi által kiadott részvényekre olyan nagy tömegek tartottak igényt, hogy 18-szor több részvény is gazdára találhatott volna, ami 14 milliárd sekel értékű készpénzt jelent. Ebből látszik, hogy milyen irigyzatos mennyiségű pénz van forgalomban. De hogy rekordot javítsunk, említsük meg a Bank Hápóálim emisszióját, amelyet 22-szeresen jegyezték túl. Tehát van pénz. Rengeteg pénz van forgalomban. És mindez Jorám Aridor nagylelkűségének köszönhetően, aki havonta kb. 2,8 milliárd sekel prezel be gazdaságunk egyébként is duzzadt ereibe. A közönség lázasan keres befektetési lehetőséget, hogy megörizze pénzének vásárlóerejét. Mivel a Bank Jiszráel által fedezett értékpapírok esöklyedését okozta a közönségnek és a nyereségük nem éri el az infláció ütemét — a pénz a bankok részvényei felé irányul, amelyek eddig valóban nem okoztak esöklyedést és nem jártak veszteséggel.

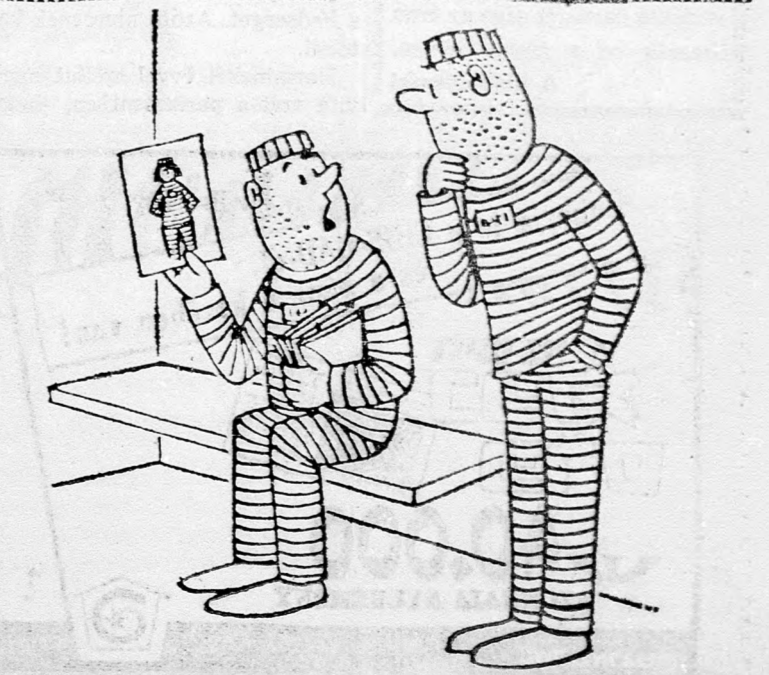
A szabad pénz megtalálja az utat a különböző befektetési lehetőségek felé. Egy részéért nyilvánvalóan idegen valutát vesznek az emberek. Elsősorban dollárt, amely az utóbbi napokban megerősödött, de nagy az érdeklődés a nyugat-német márka és a svájci frank iránt is.

Nyilvánvaló, hogy ez a folyamat egyértelmű a sekel újabb leértékelésével. A folyamat az utóbbi napokban megerősödött. Voltak suttogott hírek, amelyek cáfolat a pénzügyminiszterium, azt állítván, hogy bizonyos érdekek miatt félre próbálják vezetni a közvéleményt.

Annyi bizonyos, hogy az export-tevékenység fokozása és import-lelassítása elsődrendű nemzeti és államgazdasági érdek.

A hazai valóság tanulmányozói azt látják, hogy a mai Izráelben nincs elég becsülete a fizikai munkának a termelő tevékenységnek. Jellemző, hogy a tőzsdei spekuláció, az új értékpapírokkal való kombinációk hasznosabbak az egyén számára, mint az alkotó munka. Persze, ez csak látszat. A hatás rövidesen megmutatkozik.

JOSEF KNAAN

A 8 éves aggastyán Pinocchiora vár

A sors kegyetlen tréfát űzött a dél-afrikai Oakney bányaváros kában élő, 8 éves Francie Greengerrel. Az egyébként eleven és élénkvidám gyereket borzalmat betegség — a frogéria — támadta meg, amely idő előtti öregedést okoz.

A szerencsétlen kislány már kopasz, arca, teste és végtagjai ráncosak, mintha legalábbis 80 éves volna és erei is úgy kidagadnak testén, mint az aggastyánoknál. Ennek ellenére a ficsuska élénk, eleven, szívesen játszadozik és órákat tölt viháncolással házuk kertjében.

Akkor a legboldogabb, amikor Paul nevű 10 éves testvére hazajön, felülteti a biciklire és „egy kört tesz meg” az udvarban, vagy a ház körül. A gyerekek

imádják egymást és Paul úgy viselkedik „vén” öccsével, mintha a kis Francieval mi sem történt volna.

Francie Greenger értelmi foka megfelel az átlagnak, otthon Magda nevű anyjánál tanul, mert a szülők nem akarják iskolába küldeni. Attól félnek, hogy korabeli osztálytársai csúfolni, gúnyolni fogják a kislányt, aki egyszer már szomorúskán kérdezte édesanyját: „Mondd anyu, miért vagyok én ilyen csúnya?” Az anyja, a 31 éves Magda Greenger kényszeredetten csak annyit tudott mondani, hogy „Te vagy a legszebb gyerek a számomra, egyáltalában nem vagy csúnya”, és a könnyek párája lepte be szemüvegét.

„Az igazán nem szép, hogy

csak én vagyok ilyen” — mondotta a kis Francie csendes bele-törődéssel az anyjának.

A bajok már akkor elkezdődtek, amikor a gyerek egy éves lett. Haja hullani kezdett, bőre ráncosodott. Az orvosok szerint helyzete jelenleg „viszonylagosan szilárd”, mert izmai még erősek, a vérnyomása rendszerben van és a visszatérő fejfájásokon kívül nem szenved az öregedés okozta biológiai zavaroktól.

A szülők is tudják, sőt, maga a kislány is, hogy napjai a gyors öregedés nyomán, meg van a visszatérő fejfájásokon kívül nem szenved az öregedés okozta biológiai zavaroktól.

A kislány kezelőorvosa, dr. Martinus van Zill, aki a tragikus diagnózist megállapította, elmondta, hogy a frogériában szenvedő gyerekek átlag 8 éves korban meghalnak. A kis Francienak viszont reménye van arra, hogy ennek a kétszeresét fogja megélni. Az orvos hozzátette, hogy orvosilag tehetetlenek és egyelőre nem ismernek olyan gyógymódot, amellyel a gyerekek életét meg lehetne menteni.

Francie néma megadással veszi tudomásul sorsát. Aggastyán kinézése dacára mégis csak gyerek és így csak azt fájjalja, szüleinek nincs elég pénze, hogy elvigyék az amerikai Disneyland-be. A ficsuska vágyalma ugyanis az, hogy életében legalább egyszer találkozzon meséskönyvének alakjaival.

Elsősorban Pinocchiot, a hosszúorrú bábut kedveli. A szerencsétlen kislány esete hallatán egy amerikai jótékony-sági egyesület (Sunshine) elhatározta, segítségére lesz a kis Francienak és a dél-afrikai szegény bányász-családnak. Elvisszik őket Amerikába, hogy Francie szemtől szembe találkozzék Pinocchióval és a mesevilág többi alakjával, amelyek Disneyland-ban testet öltenek. A ficsuska már készül a találkozóra és várja Pinocchio személyes meghívóját...

„Az igazán nem szép, hogy

ködk. „Formula D. 2” a neve. Elég bonyolult név, mégis megjegyzik a nők hamar. Zsazsa és a svéd gyáros elhatározta, hogy nem jótékony alapon gyártják az újdonságot, hanem ellenkezőleg. Méregdrágán.

Ez azt jelenti, hogy majdnem annyiba kerül, mint az azonos súlyu arany-csak a hatása erőteljesebb. Így mondja Gábor Zsazsa, aki a jövőben nem akar a szórakoztató iparban tevékenykedni, csak a nagyiparos-karrier érdekli.

Jól működő reklámhálózatot szervezett, mindennek ő áll a háttérben, s nyilatkozik fáradhatatlanul. A csodaszer titkáról csak annyit mond, hogy ő maga kísérletezte ki, nála bevált és mások bőrére is kitűnően hat.

— Már az első adag felkenése eltünteti a ráncokat — mondja egyértelműen. Nem csoda, ha a nők minden árat megadnak érte.

Gábor Zsazsa ismét az érdeklődés középpontjában

A ránc-eltüntető csodaszer

Gábor Zsazsa évtizedeken át foglalkoztatta szerelmi regényeivel az amerikai és részben az európai magazinsajtó közönségét. Ismeretes, hogy sokáig műsora volt a tévében is.

Most megint az érdeklődés homlokterébe került. Ezúttal nem valami botrány van a sikerei mögött, habár a férfiak még nem vésztették el Zsazsa iránti érdeklődésüket. Óvatosságot azonban most sincs hiány kárulotte.

Azt mondja Zsazsa, ennek a legfőbb oka, hogy gyönyörű a bőre, ami valóságos meglepetéssé vált a férfiakat.

— Különösen az arcbőröm bársonyos. A nők ma már szemtelenül meg merik kérdezni a titkomat. Nem árultam meg el és nem is szándékozom...

De egy svéd gyárosnak elárulta.

Gábor Zsazsa arról nevezetes, hogy kitűnő az üzleti érzéke és most elhatározta, hogy kiaknázza a titkát. Társult egy svéd gyárossal, neki elmondta az arckrém-receptjét, s most nagyipari módszerrel gyártják a kozmetikai újdonságot.

Már több országban kapható, a központi elosztó Svájcban mű-

Nancy Reagan, az USA elnökének felesége :

«ELSŐ A FÉRJEM, MÁSODIK A FEHÉR HÁZ...»

Nancy Reagan, az USA elnökének felesége tévé-interjút adott. A riporternőt nem a hivatalos fogadó szobák egyikében, hanem az elnöki lakosztály szalonjában látta vendégül.

— Ugye, belátja, hogy itt alapos renoválásra van szükség?

— Asszonyom — csak ennyit mondott mértéktartóan az újságíró.

— Nyugodtan lehet őszinte. A Kongresszus mindig szűkmarku volt az elnöki házzal. Nem értik meg, hogy jelkép is a Fehér Ház. Az Egyesült Államok hatalmának egyik jelképe...

Aztán elmondta, hogy közadkozásból tataroznak most. Miliomosok és szegény emberek egyaránt kivették a részüket ebből az akcióból.

— Büszke vagyok, hogy 5, meg 10 dolláros adományok is voltak a gyűjtőívén — mondotta az elnök felesége.

— Honnan ezek a szép butorok?

— Elhoztuk ide a kaliforniai házunkból. Az ember csak a saját butorai között lehet igazán otthon. Látja ezt az asztalt? Még a nagymamámé volt. Ez a heverő a férjem szüleinek lakásából való...

— Allandóan a Fehér Házban laknak, asszonyom?

— A hétvégeket Camp Davidban, az elnöki nyaralóban töltjük. A férjem is, én is ott érezzük magunkat a legjobban. Az erdő az oka mindennek. Mindketten élünk-halunk a természetért...

— Hogyan szokta meg a nagy vendéglátásokat?

— Lehetőleg minél kevesebb vendéget hívok meg. A maximum 96 ember. Én minden vendéggel szeretek egyénleg foglalkozni pár percig. A tömegfogadáson ez lehetetlen.

— Kik a legkedvesebb vendégek a Fehér Házban?

— A művészek. Ne feledje, az én férjem színész volt. Erre büszke, nem hogy tagadná. Már bűnös alkatot megragadok, hogy régi társaságát meghívjam, mert — köztünk maradion — velük érzem magát a legjobban. Már pedig én elsősorban feleség vagyok, nálam első helyen a férjem van, aztán következik a Fehér Ház...

BEFEJEZŐDIK A 172 ÉVES HÁBORU

A közel 100 éves háboru még tart

Isten segítségével rövidesen aláírják azt a békeszerződést, amely végetvet Dánia és egy spanyol kis falu között dúló 172 éves háborúnak. Előre hangsúlyozzuk, hogy nincsen szó tévedésről, mert a történetek fonala 1809 november 11-én indul.

Ezen a napon összegyűltek a délkelet-spanyolországi hegyvidékeken lévő festői Huaskar falu lakosai és elhatározták, hogy hadat üzennek Dániának. Azokban a napokban Napoleon fiúve, Bonaparte József volt a spanyol király. Dánia pedig rövid idővel az-

előtt csatlakozott Angliához, amely Napoleon ellen harcolt. A kis spanyol falu lakói elhatározták, hogy „megbűntetik” a dánokat és ezért hadat üzentek.

Teltek az évtizedek és Huaskar lakói teljesen megfélemltek a háborúról. Hasonló volt a helyzet Dániában is, amelyet soha nem aggasztott különösebben a falusiak háborus fenyegetése.

Granada tartomány kormányzója, Vincente Gonzales Barbarán néhány héttel ezelőtt meg-szárgult okmányt fedezett fel,

amelyben említés van a falu had-üzletéről. Végül is kiderítette, hogy a háboru helyzet a mai napig fennáll, mert a „harcoló felek” soha nem kötöttek formális békeszerződést. Barbarán elhatározta tehát, hogy a törvényt rend kedvéért formálisan is meg kell szüntetni a dánok ellen folyó háborút. Két héttel ezelőtt összeültek a falu lakosai és elhatározták, hogy megkötik a békét.

A dánok elleni háboru problémája tehát megoldódott, viszont mégis fennáll a hadiállapot az ugyancsak Granada tartományban lévő Lijar faluska és a franciák között.

A eset közel 100 évvel ezelőtt, 1883 október 14-én történt, amikor Lijar, a kis hegyifalu lakosai elhatározták, hadat üzennek Franciaországnak viszonzásul azért, mert a franciák viharos tüntetést rendeztek XIII. Alfons spanyol király ellen, amikor az Párizsban járt.

Lijar lakosai nem felejtették el a „sértést”, és ismételten kijelentették, hogy csak az esetben hajlandók „beszüntetni” a háborúskodást a franciák ellen, ha a párizsi kormány hivatalosan is bocsánatot kér a spanyol király megsértése miatt.

Ország hadsereg nélkül

A legutóbbi mértékadó kimutatás szerint a világ országai évente 500 milliárd dollárt költenek fegyverkezésre. Még a Vatikán is van hadserege — igaz, hogy csak formális értelemben.

Erdekes, hogy jelenleg csak egyetlen ország van a világon, amely nem rendelkezik hadsereggel. — Costa Rica.

Mini-állam Dél-Amerikában és arról nevezetes, hogy 1949-ben kormányhatározattal feloszlatták a hadsereget. Azóta nincsenek katonái.

Harminkét évvel ezelőtt nagy vita volt a parlamentben, hogy

szükség van-e a hadseregre. A kik elleneztek, a következő módon érveltek:

— Nagy a szegénység, sőt a nyomorúság nálunk, és a nép tudatlan. A katonai kiadásokat költsük népjóléti és kulturális célokra...

Szótöbbséggel elfogadták a javaslatot. A katonák máról holnapra munkanélküliekké váltak, kénytelenek voltak elhelyezkedni a termelő munkában. A tehetségesebb elemet néptanítónak, a tábornokok állam titkviselőként folytatták munkájukat.

És az ország biztonsága?

Megalakult a polgárőrség, amelynek minden épkezláb férfi tagja, 20 és 50 év között.

Kialakítottak egy ideológiát is a katonaság nélküli országban. Ennek lényege: a fegyver csak arra jó, hogy az emberiség egy csoportja megfosssa szabadságától az emberiség másik csoportját.

Mi történt azóta Costa Ricában? A költségvetés 35 százalékát nevelési, további 35 százalékát nevelési, további 35 százalékát nevelési, további 35 százalékát nevelési... Azóta, hogy nincs hadsereg

Costa Ricában, szinte teljesen felszámolták az analfabétizmust. És most nagy fába vágta a kormány a fejszéjét. Meg akarja szervezni a nemzetközi békeegyetemet San Josében, Costa Rica fővárosában. Azt tanítják ezen az egyetemen, hogy a népek ne háborúzzanak, hanem ismerkedjenek meg minél alaposabban egymás kultúrájával.

Rodrigo Carazo, Costa Rica elnöke az UNO-hoz fordult a javaslatával és felajánlotta, létesüljön a nemzetközi békeegyetem a világszervezet égisze alatt.

POSTAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉRE!
1981 szeptember 1-től
1 havi előfizetés az UJ KELETRE 112.50 sekel
 értékeltöbbletteladással
 Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget ezen az áron fizessék be a hónap elején.
 A kiadóhivatal

Kaparja le a CHIS-GAD-ot, és a pénz a kezében van!

40.000 AZONNALI NYEREMÉNY

4 1981.IX.16

LOTTO, SZÓRAKOZÁS A HATVANYON

Önök nem kell héberül tudni a lottó-szelvény kiállításához. Töltse ki a lottó-szelvényt még ma!

Nagy díjak minden héten. A szelvények benyújtásának utolsó határideje hétfő — sorsolás kedden.

Ön nem akar lottó-milliomos lenni?

ALLJON MEG! JATSSZON A PAJISSZAL

AZ ELSŐ DÍJ 1.000.000

A Jegy ára plusz függelék csak 10 sekel.

Harris
 nélkül v
 — Vi
 san, az
 így nem
 Aztán
 hent, sz
 miatt a
 ha közü
 az utast
 felfigyel
 — Váll
 meglátj
 — Ok
 rest. —
 én meg
 Lenyom
 gombját
 mas jele
 A má
 lámhoss
 vonal-ell
 — Itt
 Ugy lát
 visszaut
 radarre
 Lincoln
 vuan.
 Harris
 kodott,
 sik repü
 leszállás
 táskor é
 tawa, To
 terét a
 az utast
 val való
 volt szü
 totta a
 való viss
 benne, h
 ugyanerr
 tott.
 Több
 alattuk,
 ellenőrz
 irányító
 — Tra
 fel. —
 megkezd
 dást két
 Magassá
 ni.
 — Vét
 a kanyar
 retnek, s
 — Tra
 les iv jó
 Nyugo
 párbesz
 ben min
 zottak el
 egyaránt
 sággal t
 lázas izg
 kéréséne
 nyító az
 ciális va
 állapot
 ságban
 nélkül ne
 kon. Es
 TE
 ALLENB
 BEN-JE
 ameri
 CAFON:
 CINEMA
 CINEMA
 CHEN:
 DEKEL:
 DRIVE
 Borza
 ESZTER
 GAT: E
 GORDON
 HOD: P
 LIMOR:
 MAXIM:
 MOGRA
 ORI: A
 PÁRIZS
 PÉER: A
 PERISC
 SACHAR
 a kör
 STUDIO
 TCHÉLF
 TEL-AV
 TEL-AV

111.

Harris jóformán gondolkodás nélkül válaszolt.

— Visszatérünk, de fokozatosan, széles ívben kanyarodva; így nem veszük észre az utasok. Aztán megbízuk Gwen Meighent, szurja ki azt a fickót, aki miatt aggodalmaskodnak, mert ha közülünk jelenne meg valaki az utastérben, holtbiztos, hogy felfigyelne rá, és gyanút fogna. — Vállat vont. — Aztán majd meglátjuk, mit csinálunk.

— Oké — hagyta jóvá Demerest. — Te végzed a hátraarcot, én meg fedezem az utasteret. — Lenyomta a stewardessek hívógombját, a Gwent szólító hármas jelet használva.

A már korábban használt hullámhosszon Anson Harris az útvenal-ellenőrzést hívta.

— Itt Trans America Kettes. Ugy látszik, baj van. Szabad visszautat kérek a Lincolnra, és radarvektorot jelenlegi pozíciótól Lincolnra — jelentette szükség esetén.

Harris villámgyorsan gondolkodott, és eleve kizárta egy másik repülőterem való soron kívüli lezárási lehetőségét. Az eligazítást értesítette róla, hogy Ottawa, Toronto és Detroit repülőterét a vihar miatt lezárták, és az utastérben levő gyanús férfival való foglalkozáshoz is időre volt szükség. Ezt az időt biztosította a Lincoln Internationaire való visszatérés. Nem kétkelkedett benne, hogy Vernon Demerest is ugyanerre a következtetésre jutott.

Több mint hat mérföldnyire alattuk, a Toronto Légi Utvonall-ellenőrző Központból egy légi irányító hangja válaszolt.

— Trans America Kettes, vétel. — Rövid szünet. — Máris megkezdhetik a balra kanyarodást kettő-hetes- nulla irányába. Magasságváltoztatásra felkészüljen.

— Vétel, Toronto. Elkezdjük a kanyarodást. Fokozatosan szeretnék, széles ívben.

— Trans America Kettes. Széles ív jóváhagyva.

Nyugodt hangnemben folyt a párbeszéd, mint hasonló esetekben mindig. Kérdések nem hangzottak el. Földön és levegőben egyaránt tudták, hogy higgadt-sággal töltött nyeretnek, mint lázas izgalommal. A Kettes Járát kérésének természetéből az irányító azonnal felfogta a potenciális vagy meglévő sürgősségi állapot tényét. Utazási magasságban haladó jétek nyomós ok nélkül nem változtatnak útirányu kon. És az irányító azt is tudta.

TEL-AVIVI MOTIV MUSA

- ALLENBY: Gyorsan, gyorsan
- BEN-JEHUDA: Csalam...
- AMERIKAI MÓDR
- CARON: Lili Marleen
- CINEMA 1: A tízparancs
- CINEMA 2: A két laguna
- CHEN: (Zárva)
- DEKEL: Feltörő csillag
- DRIVE IN: A Gamma-sugarak
- borzalmi
- ESZTER: A hátsó utcán fűl
- GAT: Egyszerű emberek
- GORDON: Angi Vera
- HOD: Férfivadászat
- IMOR: Shogun
- MAXIM: Ragvadás a
- MOGRABI: Tűhegyen
- ORTI: Az óvszakok váltakoz
- PARIZS: Nagyszerű árfilet
- PERER: A nőstár kétszer
- PERISCOP: Há
- SACHAF: Mészanya
- a könnyekben
- STUDIO: Excalibur
- TCHÉLET: A szénb
- TEL-AVIV: A 7. árszak
- TEL-AVIV MUZEUM: Kacsák

Arthur Hailey

Repülőtér

hogya a kapitány elérkezettnek látja az időt, hivatalosan bejelent a veszélyhelyzetet és annak okát is. Addig az irányító nem akarta a bizonyára saját égető problémáival elfoglalt repülőszemélyzet idejét szükségtelen kérésekkel lopni.

Bármilyen segítséget kértek a jétek, az útvenal-ellenőrzés azt a lehető leggyorsabban, kérdezősködés nélkül megadta.

A földi gépezet máris megindult. Körülbelül tizennygy mérföldnyire a város közigazgatási határától a Toronto Légi Utvonall-ellenőrző Központ modern épületében a Kettes Járát rádióadását vevő megfigyelő értesítette az egyik felügyelőt. A felügyelő összeköttetést teremtett más szektorokkal, szabaddá téve a Kettes Járát előtt az utat, valamint elővigyázatosságból az alatta levő légi folyosókat is. Ugyanakkor riasztották Cleveland Központot, akiktől korábban átvették a járatot, és most újból az ő gondjaira lesz bízva. Chicago Központot is értesítették, mert Cleveland után az ő feladatuk lesz a gép ellenőrzése.

A Kettes Járát pilótafülkéjében az útvenal-ellenőrzés újabb üzenetét fogták.

— Ereszkedést megkezdeni kettő-nyolcas- nulla repülési magasság elhagyását.

Anson Harris nyugtázta a vételt. — Toronto Központ, itt Trans America Kettes. Elkezdjük az ereszkedést.

Jordan másodszor Harris utasítására rádió közölte a Trans America diszpécserközpontjával döntésüket, hogy visszafordulnak.

Kinyílt az utastérbe vezető ajtó, és Gwen Meighen lépett a fülkébe.

— Ide figyeljenek — kezdte —, ha előlétek kérnének még, sajnálom, de nem kaphatnak többet. Ha nem vették volna észre, történetesen jó néhány utas van a fedélzeten.

— Nem kajáról van szó, Gwen — mondta Demerest, és Gwen brit kiejtését utánozva folytatta. — Bosszantó pácban vagyunk.

A Lincoln körzeti szállítási vezető üzenetének vétele óta eltelt néhány perc alatt látszólag alig változott valami a pilótafülkében. Pedig, ha nem lehetett is észrevenni, már nyoma sem volt nyugodt hangulatnak. A Kettes Járát fedélzetén még nem volt ugyan kritikus helyzet, és a pilóták bíztak a szerencséjükben, hogy talán nem is válik azzá. Ennek ellenére felkészültek a krisisre.

— Egy utast kell megkeresned — mondta Gwennek Demerest. — Nem szabad észrevenni, hogy róla van szó. Itt a személyleírása. Jobb lesz, ha előolvad az egészet. — Odaadta Gwennek a Selcal-üzenetet. A lány közelebb lépett, s az ellenzős lámpa alá tartotta a jegyzetfülből.

A gép enyhe ringásától Gwen keze Vernon Demerest vállához sűrűdött. Demerest érezte a lány közelségét, az ismerős parfüm enyhe illatát. Oldalt pillantva ki-vehetette Gwen félhomályban kirajzolódó profilját. A lány komoly arckifejezéssel olvasott, de nem rémülten; ez arra a nőies-

ségét egyáltalán nem csökkentő erőre emlékeztette a férfit, amelyet ma este már annyira megcsodált. A másodperc röpké töredéke alatt átvillant az agyán: Gwen ma kétszer is közölte vele, hogy szereti. Most ösztönösen érezte, hogy ő is mérhetetlenül szereti a lányt.

Gwen lassan, másodsor is elolvasta az üzenetet.

A férfit hirtelen vad harag fogta el az új, terveket megzavaró körülmény miatt: Gwen és Nápoly tehát elmarad. De erőt vett magán. Most csakis a hivatásával szabad foglalkoznia. A jelenlegi események ugyanis csak késleltetik a „dolgát”; valószínű, hogy huszonnégy órával a Lincolnra való visszatérés után a járatot újra elindítják. Demerest nem fel sem merült a lehetőség, hogy ne tudják gyorsan elhárítani a bombaveszélyt, ez az eset esetleg nem végződik olyan ártatlanul, mint a legtöbb hasonló.

Anson Harris a gépet alig megdöntve végezte a nagy ívű kanyart. Kifogástalan, pontosan végrehajtott fordulás volt; ezt mutatták a pilóták előtt levő, a repülés óráiból megmaradt műszerek, az irányító és a gíroszkóp, melyeket ugyanúgy használtak a modern jéteken, mint annak idején Lindbergh a Spirit of St. Louis-on vagy a még régebbi gépeken. A mutató kibillent, a gömb pontosan középen maradt. Csak az irányító és gíroszkóp árulkodott a fordulás méretéről, vagyis hogy a Kettes Járát a száználvalan fokos ív végéhez közeledik. Valószínű volt, hogy Harrisnak igaza lesz: az utasok nem vesznek észre az irányváltást, ha csak olyanvalak nem nézik ki egy kabinablakon, aki ismeri a csillagok és a hold állását közti különbséget nyugati, illetve keleti irányú haladás esetén. Ezt a rizikót azonban vállalniuk kellett. Szerencsére a felhőtakaró miatt lehetetlen volt meglátni és felismerni az alatt fekvő városokat. Most Harris alig észrevehetően visszafogta a gázt, és a gép orrát kissé lefelé fordítva ereszkedni kezdett; közben a hajtóművek zaja alig vesztett erősségből. Harris kézikönyvbe illő pontossággal végezte a manővert.

Gwen visszaadta a jegyzetfülből.

— Arra kérlek, menj vissza az utastérbe, és keresd meg ezt az embert — mondta Demerest. — Nézd meg, mi a helyzet a táskájával, azaz van-e esélyünk rá, hogy elvehessük tőle. Gondolom, azzal tisztában vagy, hogy innen egyikünk sem mehet hátra az utastérbe — legalábbis most nem —, mert megijesztenénk a passz.

— Igen, értem — válaszolta Gwen. — De szükségtelen, hogy visszamenjek.

— Miért? — Mert tudom, hogy hol van a passz. Tizennygy-A ülés — mondta csendesen.

Demerest kutató tekintettel mérte végig.

— Bizonyára nem kell mondanom, mennyire fontos, hogy biztosan tudjuk, hol ül. Ha nem vagy egészen biztos benne, mégiscsak menj vissza és győződj meg róla.

— Egészen biztos vagyok.

Jó félórája magyarázta Gwen, miután az első osztályon felszolgálták a vacsorát, hátrament segíteni a turistarészlegbe. Baloldalt, az egyik ablak melletti ülés tulajdonosa elbóbiskolt. Gwen hozzá intézett szavaira riadt fel. Kis akatáskát tartogatott a téréden, és Gwen felajánlotta, hogy átveszi tőle, amíg megvacsorázik. Az utas nem volt hajlandó megválni a táskától, és úgy szorongatta továbbra is, mintha valami fontos dolog volna benne. Később, ahelyett hogy lehajította volna az előtte levő ülés hátáról az asztalkát, az akatáskára helyezte az ételes tálcát. Gwen, ismerve az utasok különöségeit, nem törődött többé vele, viszont a férfi megmaradt az emlékeztében. Pontosan ráillik az üzenetben közölt személyleírás.

— A másik, amiért emlékszem rá, az, hogy a potyautas hölgy mellett ül.

— Ablak melletti ülésben, azt mondom?

— Igen.

— Akkor még nehezebb lenne odanyúlni, és elvenni tőle a táskát — mondta Demerest. Eszébe

jutottak a körzeti szállítási vezető üzenetének szavai: HA FELTÉTELEZES IGAZ, ROBBANÓTÖLTET KIOLDÓJA VALÓSZÍNÜLEG TÁSKÁN KIVÜL VAN, KÖNNYEN ELERHETŐ HELYEN; TÁSKA ERŐSZAKOS MEGSZERZÉSEET CSAK MAXIMÁLIS ÓVATOSSÁGGAL PRÓBALNI. Sejtette, hogy Gwen is erre a figyelemztetésre gondol.

Most először hatolt el tudatáig egy érzés; nem a félelemé, hanem a bizonytalanságé. Lehet, hogy később megjön a félelem érzete is, de most még nincs helye. Lehetséges volna, hogy a bomba keltette ijedelem csakugyan többnek bizonyulhat vaklármánál? Bár éppen elégszer gondolkodott meg beszélgetett efféle helyzetekről, Vernon Demerest igazából sosem hitte volna, hogy vele is előfordulhat ilyesmi.

Anson Harris olyan észrevételül fejezte be a kanyarodást, ahogyan elkezdte. Már teljesen ellenkező irányba haladtak.

Újból megszólalt a Selcal cselegője. Demerest intet Cy Jordannak, aki bekapcsolta a vevőt, és válaszolt a hívásra, majd elkezdte jegyezni az üzenetet.

Anson Harris megint a Toronto Légi Utvonall-ellenőrző Központtal beszélt.

— Azon gondolkodom — szölt Demerest Gwennek —, hogyan távolíthatnák el Guerrero mellett a másik két utast. Ha sikerülne elérnünk, hogy egyedül maradjon a harmas-ülésben, talán valamelyikünk hátulról megközelíthetné, és fölötte áthajolva hirtelen megragadhatná a táskát.

(Folytatjuk)

JERID «DIROT 82»

LAKÁS — VÁSÁR 82

Lakások, lakások, lakások az egész országban, a legkülönbözőbb árakon.

A LEGNAGYOBB ÉS LEGISMERTEBB LAKÁSEPÍTŐ VÁLLALATOK EGY FEDÉL ALATT A „82-ES LAKÁS VÁSÁRON”.

1981 szeptember 16 és 20-a között.

Mindaz, amit Ön tudni akar:

fiatal pároknak épült lakásokról, luxusközpontokról, cotta-gekről, penthausokról, irodákról, üzlethelyiségekről, jelzőlog és egyéb kölcsönökről, finanszírozásról. Kedvezmények a „Dirot 82” lakás-vásáron.

A vásáron a következő helyeken épült lakásokat ajánlják önöknek:

Jeruzsálem, Tel Aviv, Haifa, Beér Sáva, Even Jehuda, Or Jehuda, Ejlát, Ásdod, Bné Brák, Báb Jám, Givatájim, Dimona, Chedera, Cholon, Zichron Jákov, Tibériás, Tirá, Jokneám, Kfár Szabá, Kármíel, Migdál Háemek, Máale Ádumim, Nesz Ciona, Náceret, Natanja, Árad, Párdesz Chana, Petách Tikva, Cfat, Kirját Átá, Kirját Bialik, Kirját Jám, Kirját Gát, Ros Háajim, Rison Lecion, Rechovot, Rámle, Rámát-Gán, Rámát Áviv, Rámát Hásáron, Ráánáná.

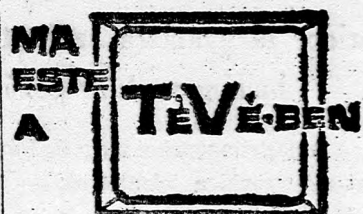
A vásáron résztvesznek a következő vállalatok és jelzőlogkölesont nyitító bankok:

A. C. Berkovits, Imám Ltd., Binjáné Avrahám Gindi, Binjáné Mose vó-Jigál Gindi, Drucker Zecharja, Juvál Gád, Jaskó, Levy Dávid és Fiai, Mashav, Clárin Dirot Ltd., Rámát Rassco, Sikun u-Pituách, Bank Leumi ló-Máskántát, Bank ló-Pituách v-Lómáskántát, ló-Jiszráél Ltd., Miszrád Hásikun, Bank Tfáchet, Bank Ácmáut.

Jöjjenek! Lássanak! Érdeklődjenek és választ kapnak kérdéseikre! MERKAZ HÁBNIJÁ HÁJISZRAÉLI

UNIVERSITÁ UTCA 40., RAMÁT AVIV, TEL AVIV A vásár nyitva van 1981 szeptember 16-tól 20-ig. Szerdán, csütörtökön és vasárnap délután 4 órától este 10-ig. Pénteken zárva van. Szombat kimenetekor nyitva 7 órától 11 óráig.

Közlekedés: a 12, 24, 25, 27, 45, 49, 74 és 79 sz. autóbuszok. Rechovotról a 274. számú autóbusz. A belépés díjtalan.

SZERDA

- 17.30: KÖRHINTA
- 18.00: „ROMMIE ÉS JULIE” — Zenés rajzfilm két robotról
- 18.20: A VILÁG UTTORÓI
- 18.32: JOE ÉS CSALÁDJA — „Puskázás”
- 19.00: SPORT
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: A SZERELEM HAJÓJA
- 20.53: Kirándulási tanácsadás
- 21.00: MABAT HIRMAGAZIN
- 21.30: MOKÉD
- 22.00: „JSMERKEDES” — Amerikai filmkomédia, amelynek középpontjában egy kéthalkeszes fiatalember áll aki New Yorkba érkezik és szeretne leányokat megismerni. Főszereplők: Dessy Arnes jr., Bess Armstrong és Fred Mc Carren
- 23.35: Egy mondat a Szentírásról Éifél előtt — híresszefoglaló.

ISKOLA-TÉVÉ

- 8.15: Számítan a 6. oszt.nak
- 8.30: Angol a 8. oszt.nak
- 8.55: Tanácsadás
- 9.20: Angol a 7. oszt.nak
- 9.40: Óvodásoknak
- 10.10: Angol a 6. oszt.nak
- 10.25: Könyvrészlet
- 10.45: Természetráaj az 5—6. osztálynak
- 11.05: Számítan az 5. oszt.nak
- 11.20: Angol a 6. oszt.nak
- 11.40: Irodalom
- 12.00: Földrajz az 5—6. oszt.nak
- 12.30: Angol a 9. oszt.nak
- 13.00: Fizika a 9—12. oszt.nak
- 13.35: Angol a 9. oszt.nak
- 15.00: Leckeismétlés
- 16.00: Mire fel?
- 16.30: Szabadegyetem

1981 szeptember 16 szerda
5741 elul 17

I. MUSOR

7.07: Reggeli koncert, 11.15: Elemistáknak, 12.05: Kamarazene, 13.00: Könnyű és klasszikus zene, 14.10: Gyerekeknek, 16.05: Hangszerszólók, 17.35: Oléknak, 20.05: Szabadegyetem, — 20.35: Talmudlecke, — 21.05: Rosszini „Olasz nő Algirban” című operája, 0.10: Hanglemezek, 1.10: Hátikvá.

II. MUSOR

8.10: Reggeli zenés magazin, 12.05: Dolgozóknak, 14.10: Szórakoztató műsor, 16.10: Rádióvita, 17.10: Fejtörő telefon, — 18.05: Közgazdaság, — 19.45: Sport, 20.10: A druzokról, 22.05: Jó éjt a Gálból, 1.10: Hátikvá.

HADSEREG RÁDIÓJA

9.05: Éppen most, 11.05: Mint egykor, 12.05: Izráéli nyár, — 14.05: Kettőtől négyig, 16.05: Délután négykor, 17.50: Sport, — 18.05: Színházi összejevetel, — 19.05: Külföldi slágerparádé, — 21.35: Héber dalok, 22.05: Rondó, 23.05: A hadseregéből, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

Megdrágultak az alapvető élelmiszerek

Aridor tárgyalásra szólította fel a Hisztdrutot — Mesel: Fokozódó drágasági hullám — A dolgozók csak a januári fizetéssel kapnak kárpótlást

A nagyünnepeket megelőző drágasági hullám keretében — mint azt már röviden jelentettük — tegnap reggeltől kezdve átlag 15 százalékkal drágultak azok az alapvető, létfontosságú élelmiszerek, amelyeket a kormány havi többszámú sekkel szubvencionál. Az új árak szerint az egy liter tejjel az eddigi 1,4 sekkel helyett 1,6 sekkel kerül, egy liter tej ára 3,45 sekkel (2,99), egy üveg étolaj ára 6,50 (5,75) míg a fagyasztott hús kilója (szeg, a legolcsóbb fajta) 36,80 sekkel kilónként az eddigi 32,50 sekkel helyett.

A szubvenciók csökkentése, illetve a létfontosságú élelmiszerek drágulása azt jelenti, hogy a kormány szeptember folyamán 200 millió sekkel szubsidiúmot tákarit meg, aminek jelentős kihasználása lesz a kormány által nagymértékben használt bankkórpórára.

גל התיקרות חדש

בגל התיקרות החדש שפקד את ארץ צנו יש בו משום סימנה מלחמה על פני הבטוחות בהן הולחנו ע"י שר האוצר לפני הבחירות, ובכל זאת הגל הזה היה צפוי מראש. העלאת השכר של השכבות המבוססות דווקא ביבון מוסדות הציבור, ההטבות הסמיות שהוענקו לרבים מבין המבוססים ויותר לשאינם עובדים, והאבטות של משרד הממשלה שאינו יודע שובע להקציב נוספים — רוקנו את קופת המדינה. כדי להאט את קצב הדפסת הכספים היה צורך לדאוג למקור הכנסה שהוא הדרך הקלה ביותר היתה קיצוץ הסובסידיות על מוצרי מוון הנונים סובסדיית. שמירתן עברה מוון את גבול המותר. התייר הישראלי בחו"ל נהרד בראותו את לחם המחירים בהנמיה. קילו לחם בוניה, בארס ובנייוריק עולה פי עשר, ליטר חלב פי חמש מחירם פה בארץ. אם עמדת הפועלים יזכה ובחוקים ציי נאות — אישור — אפשר להשלים עם הגירה אבל — חשש כבד מקנן בלב מתן נסיון מר — שיפור זה לא יחלף את עולמנו כלכלתו מהבוקר, בו שפעם, עד ציר הגלגלים.

UJ DRÁGULÁSI HULLÁM

A választási ígéretek arculecapása, de várható és előrelátható arculecapása ez a most bejelentett masszív drágulás, melyet valószínűleg követni fog egy havonta megújuló, mintegy 15 százalékos áremelés.

A munkabérek emelése — nem az arra igazán rászorultak javára — és az asztalalatti fizetés-emelések, nem is beszélve az egyes minisztériumok csillapíthatatlan étvágyáról, ami költségvetésünket illeti — olyan eretvágának a kincstár vérszegény kasszáján, hogy valahonnan sürgősen pénzhez kellett jutnia az államnak. A legegyszerűbb volt a minden normális méretet meghaladó szubsidiált közszükségleti cikkek árának felemelése, azaz az árucikkell állami támogatásának fokozatos csökkentése. A szubsidiúmok mértékéről csak a külföldön járt izraeli tud, vagy tudna beszélni, aki megdöbbenve veszi tudomásul, hogy Párizsban, Bécsben és New-York-ban a fizszer annyiba kerül egy vekni kenyér, mint nálunk, és ötször annyiba egy liter tej.

Ha a kisemberek, illetve a dolgozók kellő kárpótlást kapnak, úgy nem lehet kifogásunk a drágítás ellen. De — a tapasztalatok alapján — kételkedünk abban, hogy ezzel sikerül kihúzni a kátyúból gazdaságunk mélyen beagyabodott szekerét.

UJ KELET

67770 Tel-Aviv, Hárakevet 52
FUGGETLEN NAPILAP
Telefon: 330011

Főszerkesztő:
S. HEMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

rek drágulása azt jelenti, hogy a kormány szeptember folyamán 200 millió sekkel szubsidiúmot tákarit meg, aminek jelentős kihasználása lesz a kormány által nagymértékben használt bankkórpórára. A jelenlegi drágulás nyomán szeptemberben 1,1 százalékkal, októberben pedig további 0,6 százalékkal emelkedik a drágasági index. A dolgozók szempontjából ez azt is jelenti, hogy a mostani, szeptemberi drágulásokért csak az 1982 január 1-én elszámolt drágasági pótlékban kapnak kárpótlást. Az október elején esedékes drágasági pótlékot ugyanis a tegnap közzétett augusztusi drágasági index szerint számolják el.

Jorám Aridor pénzügyminiszter tegnap reggel a következőket mondotta: „Nem lesz drasztikus változás a kormány eddigi szubvenció-politikájában. A létfontosságú-alapvető élelmiszerek szubsidiúmat nem szüntetjük meg teljesen, de szó sem lehet az árak totális befagyasztásáról. A választások előtt is csökkentettem a szubsidiúmot, és semmi oka, hogy most változtassak ezen a politikán. A mérsékelt áremelések célja a reális árak megőrzése, tekintettel az inflációra.

Jeruchám Mesel, a Hisztdrut főtitkára már hétfőn este reagált a fontos élelmiszerek drágulására. Bejelentette, hogy a Hisztdrut nem térhet napirendre az ilyen nagyméretű drágulás felett, amely „közvetlenül sújtja a széles néprétegeket és mindenekelőtt a fix-fizetéses dolgozókat”.

„Legsúlyosabbnak azt tartom — folytatta Mesel —, hogy Jorám Aridor pénzügyminiszter öt hónapon át kitartott és most, amikor az ugynevezett választás gazdaságpolitikájára zátonyra futott, képtelen feltartóztatni a fokozódó drágasági hullámot. Aridor kétszámjegyű inflációról beszélt, most azonban már nyilvánvaló, hogy a drágulási hullám legalább háromszámjegyű lesz. A jelek szerint Aridornak sikerült elődjén, Jigál Hurwitzon is túltenni — folytatta Mesel —, aki arra hivatkozott, hogy Aridor megszegte a választóknak adott ígéretét.

Mesel kijelentésére válaszolva Aridor a következőket mondotta tegnap: „Nem felek meg a valószínűség, hogy valaha is megérintem a szubvencionált élelmiszerek abszolút árörögzését. A jelek szerint Mesel ma is folytatja pártja választási propagandáját, amikor arra hivatkozik, hogy megszegtem ígéreteimet. Helyesebb volna, ha Mesel nyomban leülne tárgyalni az általam javasolt 100 százalékos drágasági pótlék kifizetéséről”.

Az élelmiszerek szubvenciójának csökkentését, vagyis a 15 százalékos átlagos drágulást a pénzügyi, földművelési, és ipari és kereskedelmi miniszterek közösen határozták el.

A legutóbbi intézkedés után a kormány továbbra is 143 százalékkal szubvencionálja a kenyér árát, 55 százalékkal az olaj, 20 százalékkal a margarin, 40 százalékkal a tojás, 76 százalékkal a fagyasztott baromfi, 60 száza-

lékkel a tej és 20 százalékkal a pulykahús árát.

Az új árak a következők: (sekkelben) Kenyér: egységes fekete 750 gramm 1,60 (1,40 helyett); egységes fehér 750 gr. 2,00 (1,70); kalács 500 gr. 2,30 (2,00).

Étolaj: üvegpalackban 580 gr. 6,50 (5,75); plasztik palackban, 1 liter 10,70 (9,20); plasztik tartályban 3 liter 31,20 (27,40). Fagyasztott hús: szeg — 36,80 (32,50); borda, nyak és mellső lábak — 40 (35,30); lapocka — 46,60 (39,70); falszék 52,30 (44,50); szték 64,00 (53,30); fagyasztott darált marhahús 44,00 (38,80). Margarin, 200 grammos csomag, sóval vagy só nélkül 2,20 (1,90); kehelyben 250 gr. —

3,15 (2,75); kevés kalóriája, serlegben, 250 gr. — 2,40 (2,10); sütésre 200 gramm — 2,90 (1,90); margarina tejjel 200 gr. — 2,65 (2,30).

Tojás: (értéktöbblet-adóval együtt): 1. szám 1,00 (0,85); 2. szám 0,97 (0,83); 3. szám 0,89 (0,77); 4. számu 0,78 (0,69);

Tej, pasztörizált 3 százalékos, 1 liter — 3,45 (2,99); Esel 170 ml. — 1,30 (1,13); Leben 170 ml. — 1,23 (1,07); tejföl 170 ml. — 2,11 (1,83); vaj 100 gr. — 4,06 (3,53); kövér túró 9 százalékos, 250 gr. — 4,27 (3,71); Kotage 226 gr. 4,14 (3,69); sajt, Émek 1 kiló — 49,10 (42,70); sajt, Gád 1 kiló — 53,48 (46,50). Fagyasztott csirke 1. szám 21,40 (18,60); 2. szám — 20,60 (17,90); 3. szám — 20,20 (17,60); Mini of — 20,00 (19,10) fagyasztott baromfi-apró lék átlag 15 százalékkal drágult.

BEGIN FELFEDTE:

Izrael 700 ezer katonát tud mozgósítani

Menáchem Begin miniszterelnök New Yorkban az izraeli költségvetés-alkotó bizottság vezetői előtt megtartott előadásában felfedte Izrael valódi katonai erejét. A miniszterelnök, aki kitűnő hangulatban volt, elmondta, hogy Izrael mindig is kész megvédeni önmagát, nem kér és nem szorul semmilyen segítségre. „Szükség esetén akár 700 ezer katonát is mozgósíthatunk. Nagyszerű hadseregünk van” — mondotta Begin.

„Mindig kérdezik tőlem, hogy melyik a világ legjobb hadserege, amire azt válaszolom, nem tudom, hogy melyik a legjobb, de nem ismerek jobbat a mi katonáinknál.” Az izraeli légihaderőről szólva azt mondotta Begin, hogy a világ minden más légihaderőjénél gazdagabb harci tapasztalatokkal rendelkezik s ezen a téren még a két nagyhatalom légihaderőjét is felülmúlja.

A miniszterelnök ezután hangsúlyozta, hogy a stratégiai együttműködés, amelyről Washingtonban megegyeztek, nem marad el.

Az izraeli javaslatok jegyében

Jeruzsálemben folynak a normalizációs tárgyalások

Izrael és Egyiptom képviselői folytatták Jeruzsálemben a két ország közötti normalizációval kapcsolatos tárgyalásokat. Izraeli részről aprólkosan kidolgozott tervezetet nyújtottak be, viszont kínos meglepetést okozott, hogy az egyiptomiak jóformán üres kézzel jöttek és eddig semmi javaslatot nem nyújtottak be.

Az izraeli küldöttség többek között ajánlotta, hogy nyissanak turisztikai információs irodát Egyiptomban, és hasonló irodákat Izraelben. Az izraeli küldöttség ajánlotta még, hogy kölcsönösen könnyítsenek a turisták helyzetén, mégpedig a procedura egyszerűsítése révén. Izrael első sorban azt kérte, hogy könnyítsék meg a Szináj félszigetre irányuló turisztika feltételeit.

A telekommunikációs kapcsolatok terén azt javasolta Izrael, hogy fektessenek le a Szináj átívelő telefonvezetékét. Szóba került még a két ország közötti szárazföldi forgalom ügye, és Izrael azt javasolta, hogy Egyiptom engedélyezze a heti ötödik repülőjárat üzembe helyezését. A javaslat szerint a Tel-Aviv—Kairó vonalon Jumbo-típusú repülőgép közlekedne. Azt is kérte még

3,15 (2,75); kevés kalóriája, serlegben, 250 gr. — 2,40 (2,10); sütésre 200 gramm — 2,90 (1,90); margarina tejjel 200 gr. — 2,65 (2,30). Tojás: (értéktöbblet-adóval együtt): 1. szám 1,00 (0,85); 2. szám 0,97 (0,83); 3. szám 0,89 (0,77); 4. számu 0,78 (0,69); Tej, pasztörizált 3 százalékos, 1 liter — 3,45 (2,99); Esel 170 ml. — 1,30 (1,13); Leben 170 ml. — 1,23 (1,07); tejföl 170 ml. — 2,11 (1,83); vaj 100 gr. — 4,06 (3,53); kövér túró 9 százalékos, 250 gr. — 4,27 (3,71); Kotage 226 gr. 4,14 (3,69); sajt, Émek 1 kiló — 49,10 (42,70); sajt, Gád 1 kiló — 53,48 (46,50). Fagyasztott csirke 1. szám 21,40 (18,60); 2. szám — 20,60 (17,90); 3. szám — 20,20 (17,60); Mini of — 20,00 (19,10) fagyasztott baromfi-apró lék átlag 15 százalékkal drágult.

méleti jellegű. Amikor megvalósításra kerül, kitűdődik majd, hogy milyen jelentős fordulatot jelent Izrael és az Egyesült Államok viszonyában. Az AWACS repülőgépekről szólva már komolyra fordította Begin a beszédét. Mint izraeli polgár nem hajlandó Amerikával vitatkozni erről a kérdéssel, de mint miniszterelnök kötelessége megmondani az igazat, hogy ezek a nagy teljesítményű kémrepülőgépek veszélyeztetik Izrael biztonságát. A Szaúd-Árábia irányuló fegyverszállításokkal kapcsolatosan megjegyezte Begin: „Ha történetesen tíz F-15 harciperülőgép indul útnak, hogy Tel Avivot lebombázza, nekünk legalább nyolc gépet sikerül majd felőlni, azonban a megmaradt két repülőgép olyan bombateherrel és fegyverrel rendelkezik, hogy Tel Aviv egyes városrészeit lebombáhatja és komoly veszteségeket okozhat. Ezt pedig nem kockáztathatjuk” — hangsúlyozta a miniszterelnök.

A Manhattan Life Insurance Company életbiztosítási illetékét 12,5 százalékkal csökkentette — de csak akkor, ha a biztosított ügyfél bebizonyítja, hogy az utolsó évben nem dohányzott. Egy 25 éves férfi, aki naponta 2 csomag cigarettát szív, statisztikailag 65 évet él. Ezzel szemben, aki nem dohányzik, az — amennyiben egy tégla nem esik a fejére — előreláthatólag 73 évet fog élni. Az utóbbit viszont az életbiztosítási cég sem hajlandó garantálni.

NEW-YORKI EGYVELEG

HANGFOGÓ A FÖLD ALATT

A földalatti villamos újságkioszkjai, valóságos kis áruházzak. Kapható ott zsebnotesz, rá gógumi, köhögés elleni pasztilla, cigaretták, többé-kevésbé pornográf folyóiratok, hűsítő italok, kárpapok, csokoládé, sőt még napi lapok is. De a Times Square alatt árusznak egy újabb ötlete támadt. Egy nagy plakáton közli vevőivel, hogy nála „füldugó kapható”. Ezek a tamponszerű tákelmányok, viaszból és vattából, vagy valami hasonló masszából készülnek, amit a bölcs utas fülsébe dughat, hogy a földalatti lármáját dobhártyájától távol tartsa.

FAJTUDATOS NÉGEREK

Nem hívhatnak elvégre minden harlemi gyereket Mohamed Alinak, bár a legtöbb csemetének a sokszoros nehézsúlyú világbajnok és többszörös millió nem az ideálja. De a „feketének lenni gyönyörű” jelszó hirdetői nem akarják többé gyermekeiket Lincolnnak vagy Washingtonnak keresztelni. Fajtudatos szülők ezért előszeretettel nevezik újszülötteiket ifjú afrikai köztársaságok uralkodói után mint például Abdalla (Dzsibuti), Kiraba (Gambia), Viaejaki (Kenya), Opango (Kongo), Mojzes (Mozambique) vagy Umba (Zaire), ezzel szemben Idi Amin neve egyáltalán nem népszerű még a büszke négerkörökben sem. Ha aztán ezek a gyerekek felnőnek, talán nevet változtatnak...

GARANCIA NÉLKÜL

A Manhattan Life Insurance Company életbiztosítási illetékét 12,5 százalékkal csökkentette — de csak akkor, ha a biztosított ügyfél bebizonyítja, hogy az utolsó évben nem dohányzott. Egy 25 éves férfi, aki naponta 2 csomag cigarettát szív, statisztikailag 65 évet él. Ezzel szemben, aki nem dohányzik, az — amennyiben egy tégla nem esik a fejére — előreláthatólag 73 évet fog élni. Az utóbbit viszont az életbiztosítási cég sem hajlandó garantálni.

NEM SZÓ SZERINT...

Az egyik brooklyni háztartási cikkek árusító boltban többek között lábtörölők vannak kitéve különböző minőségben és kivitelben. Az egyik „Welcom”-mal (Isten hozott) fogadják a vendéget. Egy másikon „Mi Casa es Su Casa” (Az én házam a te házad) csabító felirat olvasható. Ezt az invitációt remélhetőleg egy vendég sem fogja szó szerint értelmezni.

ÉJJEI DOLGOZÓK

Metropolitan New Yorkhoz nemcsak a sűrűn lakott New York városa tartozik Queens-sel, Brooklyn-nal és Bronx-szal, hanem New Jersey és Connecticut államok egyes részei is. E hatalmas terület lakosainak 11 százaléka éjjeli dolgozó. Ezek postatisztviselők, kórházi alkalmazottak, nyomdászok, rendőrök, tűzoltók, pincérek, újságírók és takarítók. Ezekhez jönnek még a repülőterek, benzinkutak éjjeli műszakai, végül azok a dolgozók, akik élelmiszert szállítanak a városba. A városi közlekedési műveknek 43.000 alkalmazottja van, ezek közül 8000

naplemente után áll munkába. Számos éjjeli dolgozó szívesen veszi, hogy munkába menet és munkából jövet a közjárművek nincsenek tele és így kényelmesen utazhatnak. Nagyrészt kiképzett négyig alszik. Addig kikapcsolják a telefont vagy párnákkal takarják be a készüléket. Azonkívül ezek hozzászoktak már, hogy akkor vacsoráznak, amikor más reggelizik. Ez viszont nem lehet a legjobb hatással a harmonikus családi életre.

„OPTIKAI CSALÓDÁS”

Évek óta egy jó megbízható szemorvosom van. Nem sokat beszél, hanem a nála töltött idő alatt valóban „kezel”. Mivel rendkívül biztos kezei vannak, nála a legkompikáltabb vizsgálatok sem fájdalmasak, és pedig nagyon fontos dolog egy olyan érzékeny szervnél, mint a szem. Időnként látószerveimnek lelkiismeretes ellenőrzése után új szemüveget írt elő számomra. Legutóbb egy doktori címet viselő optikust ajánlott, akinek üzlete közelebb van rendelőjéhez, mint akit eddig látogattam. El is mentem hozzá és egy szemüveget, ami nem üvegből, hanem tőrtéttlen plasztikból készült 45 dollárt kért. Erre gyorsan visszamentem a régi megszokott mesterhez, aki 18 dollárért tisztán behelyezte a lencsékbe a keretembe. Tehát összesen 27 dollárt spóroltam, amit borra, dalra, nőre költöttem, ha akarok. Az egyik optikus a keleti 76. utcában, a másik pedig a nyugati 32-ben dolgozik. A fentiek csak azt bizonyítják, hogy a New York-i látószereknek vagy üzletük, vagy pedig távolsági-érzékiük (avagy mind a kettő) hiányzik.

DÁTUMOK

Tények, amelyekről tudomást szereztem, de amiket a budapesti Dob utcai ortodox iskolában nem tanítottak. Elisha Graves Otis 1857-ben a Broadway egyik épületébe beépítette New York és valószínűleg az egész világ első felvonóját. 1879-ben alapították New Yorkban Amerika első vámvivatalát, amely az első évben 145 329 dollárt bevételzett, s az pénz volt.

BEVÁSÁRLÁSI PROBLÉMAK

A new-yorki háziasszony életét a szupermárkettek egyre komplikáltabbá teszik. Így nem tudhatják szegények, hogy a „király méret”, vagy az „óriás méret” előnyösebb-e számukra. Ha demokratikus érzelmű a vevő, akkor az „óriásnak” természetesen nagyobbak kell lenniük mint a „királynak”. De minden antimonarchikus meggyőződés ellenére a „király” csomagolás egy fél kilóval többet nyom, mint az „óriás”. Azt is sikerült megállapítanom, hogy súlyra az árpontosan egyforma, tehát a király csomagolás nem volt előnyösebb vétel. Ami a ketchupot illeti, ott már szó sincs királyokról és óriásokról. A kisebbik üvegre „családi méret” feliratu címke olvasható, a nagyobbik vignettáján két vörös szív alatt „ketchupot imádók mérete” olvasható. Itt sem takarít meg egy fillért sem a háziasszony, ha a nagyobb mennyiséget veszi. A szív nélküli „családi” üveg valószínűleg azért kisebb, mert fel sem tételezik, hogy az egész család imádja ezt az izestett fűszeres paradicsom mártást.

Askenázi Ervín